

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA VÝPOČETNÍ A DIDAKTICKÉ TECHNIKY

**SPRÁVA FOTOGRAFIÍ V APLIKACÍCH ADOBE, ZONER
A PICASA**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Marie Tomanová

Přírodovědná studia, obor Informatika se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: Mgr. Petr Simbartl

Plzeň, 2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 20. červen 2013

.....

vlastnoruční podpis

Poděkování

Ráda bych zde poděkovala vedoucímu práce Mgr. Petru Šimbartlovi za jeho věcné připomínky a rady, které mi pomohly při tvorbě této práce.

OBSAH

1	Úvod	1
2	Správa fotografií a základní pojmy se správou související	3
2.1	Metadata.....	3
2.2	EXIF.....	3
2.3	IPTC	5
2.4	XMP.....	5
2.4.1	Ukázka práce s XMP	6
2.5	ICC profil.....	8
3	Seznámení s grafickými programy	10
3.1	Seznámení s programem Adobe Photoshop Bridge CS5.....	10
3.2	Seznámení s programem Zoner Photo Studio 15 PRO.....	11
3.3	Seznámení s programem Picasa 3	11
4	Možnosti práce s metadaty	13
4.1	Práce s metadaty v programu Adobe Photoshop Bridge CS5.....	13
4.2	Práce s metadaty v programu Zoner Photo Studio 15 PRO	17
4.3	Práce s metadaty v programu Picasa 3	20
5	Webové galerie.....	23
5.1	Propojení programu Adobe Photoshop Bridge CS5 s online webovými galeriemi	25
5.1.1	HTML galerie	25
5.2	Propojení programu Zoner Photo Studio 15 PRO s online webovými galeriemi	26
5.2.1	Zonerama	26
5.2.2	Facebook	28
5.2.3	Flickr	29
5.2.4	Google+	30
5.2.5	HTML galerie	31
5.3	Propojení programu Picasa 3 s online webovými galeriemi	32
5.3.1	Google+	32
5.3.2	HTML galerie	35
6	Možnosti hromadné správy fotografií.....	37
6.1	Hromadná správa fotografií v programu Adobe Photoshop Bridge CS5.....	37

6.1.1	Hromadné přejmenování fotografií.....	37
6.1.2	Hromadná rotace snímků.....	39
6.1.3	Tvorba kolekcí.....	39
6.1.4	Tvorba balíčků.....	40
6.1.5	Hromadné přiřazování klíčových slov.....	40
6.1.6	Hromadné hodnocení fotografií.....	41
6.1.7	Filtrování fotografií.....	42
6.2	Hromadná správa fotografií v programu Zoner Photo Studio 15 PRO.....	43
6.2.1	Hromadné přejmenování fotografií.....	43
6.2.2	Hromadná rotace snímků.....	44
6.2.3	Tvorba katalogů.....	44
6.2.4	Hromadné přiřazování klíčových slov.....	45
6.2.5	Hledání a nahrazování informací.....	45
6.2.6	Hromadné hodnocení fotografií.....	46
6.2.7	Hromadné přiřazení GPS souřadnic.....	46
6.2.8	Filtrování fotografií.....	47
6.2.9	Další hromadné úpravy fotografií.....	47
6.3	Hromadná správa fotografií v programu Picasa 3.....	47
6.3.1	Hromadné přejmenování fotografií.....	48
6.3.2	Hromadná rotace snímků.....	48
6.3.3	Tvorba alb.....	48
6.3.4	Hromadné přiřazování klíčových slov.....	48
6.3.5	Hromadné hodnocení fotografií.....	49
6.3.6	Hromadné přiřazení GPS souřadnic.....	49
6.3.7	Filtrování fotografií.....	50
6.3.8	Další hromadné úpravy fotografií.....	50
7	Zhodnocení.....	51
8	Závěr.....	55
9	Seznam obrázků.....	57
10	Seznam tabulek.....	58
11	Seznam Literatury.....	59
12	Resume.....	61
13	Přílohy.....	I

---

1 Úvod

V současné době vlastní téměř každý člověk na Zemi digitální fotoaparát. Ten má oproti klasickému fotoaparátu s filmem mnohé výhody. Nejzásadnější výhodou je to, že focení není nijak finančně náročné a uživatel má možnost si pořízené fotografie ihned prohlédnout na displeji fotoaparátu, případně v počítači. Většina fotoaparátů má vlastní vnitřní paměť, jež je určena pouze k uložení několika málo snímků. V podstatě jedinou investicí při pořizování digitálního fotoaparátu je potřeba zakoupit spolu s fotoaparátem i paměťovou kartu, která většinou nebývá součástí balení nebo pokud ano, má malou kapacitu. Náklady na provoz jsou již zanedbatelné, jelikož zde odpadá nutnost neustálého nakupování kinofilmů. Není tedy nutné nijak zvlášť zvažovat, zda snímek pořídit či ne. Fotografovat je možné do té doby, dokud je chuť, čas a místo na kartě.

Pořízené fotografie jsou pak ukládány převážně na disk v počítači. Organizaci pořízených snímků je možné provádět několika způsoby. Nejjednodušším způsobem je uložení fotografií tam, kde je právě volné místo. To je ale pro pozdější práci se snímky nevhodné. Další metodou je vytvoření vlastní adresářové struktury nebo použití specializovaných programů, určených pro správu digitálních fotografií, které díky svému zaměření využívají pokročilých funkcí a napomáhají uživateli k snadnějšímu a rychlejšímu nalezení požadované fotografie. Hledání konkrétních snímků, zvláště pokud není použita adresářová struktura, bývá velice náročné, zdlouhavé a neefektivní, což může vést k neúspěchu, v nejhorším případě až k jejich ztrátě. Obvykle nastává hledání konkrétní fotografie, což uživateli zabere tolik času, že by samotné pořízení daného snímku znovu, bylo rychlejší. Pokud se ovšem jedná o neopakovatelný zážitek, nezbyvá než doufat v to, že uživatel snímek později někde objeví.

Adresářová struktura vede k jistému třídění, většinou podle času či místa pořízení snímku, což dovoluje v omezené míře snadnější prohledávání, ale ani zdaleka nenahradí možnosti moderních programů určených pro správu digitálních

fotografií. Uživatelé, kteří pořizují fotografie pouze pro své osobní účely, využívají nejčastěji časovou adresářovou strukturu, tzn. řazení podle roku, měsíce a dne. Do jednotlivých složek jsou uživatelem ukládány fotografie podle data jejich pořízení. Při hledání fotografií např. z nějaké kulturní akce, která se konala před lety, je ovšem uživatel nucen spoléhat jen a jen na svou paměť, přičemž následuje brodění v nekonečném množství složek, nyní sice již doplněných o časové popisky. Tento lze přirovnat k hledání jehly v kupce sena.

2 SPRÁVA FOTOGRAFIÍ A ZÁKLADNÍ POJMY SE SPRÁVOU SOUVISEJÍCÍ

Správa fotografií umožňuje pořízené snímky nejen organizovat, ale také různě vyhledávat a to podle spousty kritérií. Jedním z mnoha je členění podle času, klíčových slov, místa konání, metadat nebo i dalších možností. Dále lze provádět základní úpravy, jakými jsou hromadný ořez a rotace snímků, jejich následné přejmenování, odstranění červených očí, základní barevné efekty či export do nejrůznějších formátů nebo do webových galerií, které jsou v dnešní době velice oblíbené. [5, s. 53-55]

Před seznámením s možnostmi práce v jednotlivých programech, je nutné vysvětlit několik pojmů, které se správou fotografií souvisejí, a je potřebné jim porozumět.

2.1 METADATA

Metadata jsou data o datech ve strukturované podobě, sloužící k popisu, vysvětlení, lokalizaci a správě informačních zdrojů. S těmito daty se setkal téměř každý, respektive úplně každý z nás, kdo již někdy navštívil jakoukoli webovou stránku. [1]

U HTML dokumentů jsou používány tzv. meta tagy, sloužící k popisu stránky, autora vytvořené stránky, klíčových slov, nastavení správného kódování atd. Dále mají metadata své uplatnění u hudebních souborů, GIS technologií¹ a digitálních fotografií. Nejčastěji používaný formát metadat v oblasti digitální fotografie je IPTC nebo novější XMP. [1]

2.2 EXIF

V poli působnosti digitální fotografie jsou metadata označována jako tzv. EXIF data. Každý digitální fotoaparát ukládá při pořízení snímků data v podobě EXIF

---

¹ Geografické informační systémy slouží k zaznamenávání a zpracování geografických informací, z nichž jsou následně vytvářeny mapy. Jelikož v reálném světě téměř neexistují objekty bez prostorové lokalizace, lze využít GIS technologií pro práci v mnoha oblastech se zcela odlišnými faktory, např. mapování výsledků voleb, sčítání lidu, průběhu a důsledku povodní.

informací, textových popisků v hlavičce obrázku, které jsou součástí formátu JPEG a TIFF. [2]

Mezi základní EXIF informace jsou řazeny:

- značka a model fotoaparátu
- ohnisková vzdálenost
- použití blesku
- doba expozice
- zoom
- čas a datum pořízení
- objektiv
- clonové číslo
- vyvážení bílé

V posledních letech jsou hojně využívány i GPS souřadnice, které podávají informace o místě pořízení fotografií. Uživatel na základě EXIF informací snadno zjistí, s jakými parametry byla fotografie pořízena. Tato vlastnost bývá běžnými uživateli málokdy využita, ale pro profesionální fotografy jsou to neocenitelné informace. Nelze zapomenout na to, že se při práci s JPEG obrázky tyto data zpravidla ztratí. Je tedy vhodné původní snímky zálohovat a úpravy provádět na jejich kopiích či uchovávat zálohované EXIF informace. [2]

Název tohoto formátu vznikl spojením několika anglických slov, Exchangeable Image File Format. Jeho původ je v Japonsku, kde byl vyvinut průmyslovou asociací JEITA. Nejnovější verze pochází z roku 2002 a nadále již není vyvíjen, jelikož není nikým oficiálně spravován. [3]

I když formát EXIF přináší velice přínosné informace, má také jistá omezení. Nejvýraznějším z nich je podpora pouze TIFF nebo JPEG souborů a také to, že

barevnou hloubku dokáže popsat maximálně jako 24bitovou². Tento popis je pro fotografie pořízené nejmodernějšími fotoaparáty matoucí, jelikož tuto hodnotu dávno překonaly. Obrázky pořízené skenerem obsahují méně EXIF informací než fotografie pořízené fotoaparátem. Informace o natočeném videu EXIF nepodporuje. [3]

2.3 IPTC

Tento standard, celým názvem The International Press Telecommunications Council, byl vyvinut v roce 1979 a původně sloužil pouze k výměně informací mezi zpravodajskými organizacemi. Jedná se o standard pro vytváření, popis, zpracování a práci s daným objektem pomocí metadat, přičemž objektem může být text, fotografie, grafika, audio i video. V roce 1994 umožnila firma Adobe svým uživatelům přidávat vlastní informace o souborech, čímž se zasloužila o rozšíření právě zmiňovaného standardu. [4]

Obsahem IPTC jsou zejména informace o tvůrci pořízené fotografie, jimiž mohou být jméno fotografa, jeho kontaktní údaje sestávající se z adresy, telefonu a emailu, nadpis a popis fotografie, klíčová slova nebo též datum vytvoření. Za hlavní výhodu IPTC lze považovat to, že vložené informace jsou přímo součástí fotografie. Pokud je fotografie přesunuta do jiné složky, informace se přesouvají společně s ní. [5, s. 53-55]

2.4 XMP

V roce 2001 byl společností Adobe vytvořen standard XMP, orientovaný na tvorbu, zpracování a výměnu standardizovaných metadat. Snahou firmy bylo začlenění původní IPTC struktury do nového standardu. [6]

Zkratka pro tento open-source standard byla vytvořena spojením několika anglických slov, Extensible Metadata Platform. Tato platforma může být

---

² Počet bitů, který je potřebný pro popis dané barvy nebo pixelu v rastrovém obrázku. Barevná hloubka tvořená 24 bity je označována též jako True Color a disponuje škálou 16 777 216 barev.

součástí mnoha typů souborů, z grafických to jsou především JPEG, PNG, GIF, PDF a další. [7]

2.4.1 UKÁZKA PRÁCE S XMP

Následující ukázka s vlastní definicí spočívá ve vytvoření XMP souboru, se kterým se uživatel setkává např. při práci se soubory typu RAW³, kdy je XMP soubor přidružený k RAW souboru a nachází se v něm veškeré informace o posledním provedení úprav.

Po otevření zvoleného RAW souboru v grafickém editoru Adobe Camera RAW, jenž je součástí produktu Adobe Photoshop CS5, jsou realizovány požadované úpravy. V tomto případě je na fotografii provedena změna barevné teploty pomocí Kelvinovy stupnice z původní hodnoty 4 900 K na nejnižší mez a to 2 000 K. Editorem je automaticky vytvořen XMP soubor ihned po nastavení patřičných hodnot a jejich uložení. Pro názornou identifikaci změny dané hodnoty fotografie jsou vytvořeny dva XMP soubory, jeden před a druhý po provedení změny.

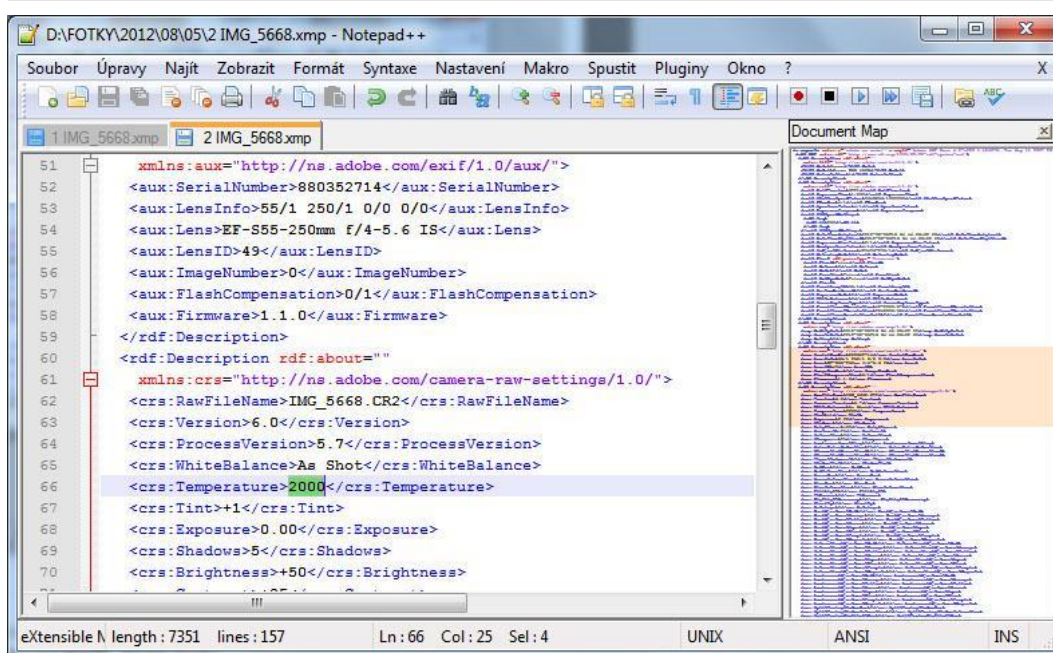
³ Grafický bitmapový formát, jehož obsahem jsou jen minimálně zpracovaná data ze senzoru, taktéž označovaná jako data surová.

Obrázek 1: Fotografie demonstrující změny v XMP souboru

```
51 <?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>
52 <xmlns:aux="http://ns.adobe.com/exif/1.0/aux/">
53 <aux:SerialNumber>880352714</aux:SerialNumber>
54 <aux:LensInfo>55/1 250/1 0/0 0/0</aux:LensInfo>
55 <aux:Lens>EF-S55-250mm f/4-5.6 IS</aux:Lens>
56 <aux:LensID>49</aux:LensID>
57 <aux:ImageNumber>0</aux:ImageNumber>
58 <aux:FlashCompensation>0/1</aux:FlashCompensation>
59 <aux:Firmware>1.1.0</aux:Firmware>
60 </rdf:Description>
61 <rdf:Description rdf:about="">
62 <xmlns:crs="http://ns.adobe.com/camera-raw-settings/1.0/">
63 <crs:RawFileName>IMG_5668.CR2</crs:RawFileName>
64 <crs:Version>6.0</crs:Version>
65 <crs:ProcessVersion>5.7</crs:ProcessVersion>
66 <crs:WhiteBalance>As Shot</crs:WhiteBalance>
67 <crs:Temperature>4900</crs:Temperature>
68 <crs:Tint>+1</crs:Tint>
69 <crs:Exposure>0.00</crs:Exposure>
70 <crs:Shadows>5</crs:Shadows>
71 <crs:Brightness>+50</crs:Brightness>
```

Obrázek 2: Původní XMP soubor s teplotou 4 900 K

Obrázek 3: Modifikovaný XMP soubor s teplotou 2 000 K

Výhoda XMP souborů je zřejmá. U ověřeného postupu úprav, který je aplikován opakovaně na rozsáhlý počet fotografií typu RAW, postačuje vytvoření pouze jednoho XMP souboru, který je následně použit pro nastavení hodnot všem fotografiím. Fotografie není nutné upravovat jednotlivě, což přináší zejména značnou časovou úsporu.

Pokud jsou tyto fotografie otevřeny za týden, měsíc nebo po letech, editor má k dispozici vždy snímky s posledními provedenými změnami, které jsou obsahem XMP souboru. Jednotlivé fotografie jsou pak k vidění přesně v tom stavu, do jakého byly naposledy uvedeny.

2.5 ICC PROFIL

Ať už se jedná o monitor, skener či tiskárnu, je téměř nemožné najít dvě zařízení, která by zobrazovala tytéž barvy zcela identicky. Právě proto byly vytvořeny barevné standardy, což jsou soubory, popisující způsob, jakým zařízení barvy vytváří, jaký barevný prostor používá, jaký má gamut⁴ atd. Tento ICC profil je

⁴ Vyjádření všech barev v takovém rozsahu, ve kterém je zařízení schopné je vytvořit či zaznamenat.

využíván systémem správy barev a jeho úkolem je vytvářet barvy v co nejreálnější podobě, zejména tedy správným způsobem barvy převádět. [8]

Společně s fotografií jsou ukládány i důležité informace o správě barev, které slouží k přesnému barevnému zpracování fotografie, buď pro následné prohlížení na obrazovce, u dat v barevném prostoru RGB či pro data v barevném prostoru CMYK, určená pro tisk. Pokud zná grafický program ICC profil tiskárny, je schopen zobrazit náhled toho, jak bude obrázek vypadat po vytištění. Tyto ICC profily jsou součástí ovladačů pro tiskárnu. Je ale potřebné zdůraznit, že jak gamut, tak i ICC profil, je závislý na druhu použitého papíru. Kvalita je dána jeho bělostí, povrchem, gramáží a stupněm rozpíjení barev, což jednoznačně vypovídá o tom, že barvy nemohou při tisku na různé druhy papíru vždy přesně odpovídat. [9]

Pro standardní použití postačí uživatelům správa barev, jež je zahrnuta v operačním systému. Použití v pokročilé až profesionální míře je spojené právě s využitím ICC profilů, kalibrovaných monitorů a tiskáren. [8]

3 SEZNÁMENÍ S GRAFICKÝMI PROGRAMY

V této bakalářské práci jsou představeny tři různé programy, disponující vlastními správci fotografií, na nichž jsou demonstrovány základní funkce, jejichž převážná část byla již zmíněna. Jedná se o programy Zoner Photo Studio 15 PRO (dále jen Zoner), Adobe Photoshop Bridge CS5 (dále jen Bridge) a Picasa 3 (dále jen Picasa). Softwary jsou vybrány na základě zajímavostí a odlišností mezi nimi. Bridge je součástí programu Adobe Photoshop CS5 (dále jen Photoshop), Picasa je freewarovým programem a Zoner pochází z dílny českých tvůrců.

Veškeré následující ukázky týkající se práce s metadaty, webovými galeriemi a hromadnou správou jsou demonstrovány na 40 snímcích sloužících jako testovací sada.

3.1 SEZNÁMENÍ S PROGRAMEM ADOBE PHOTOSHOP BRIDGE CS5

Photoshop je doslova legendárním grafickým bitmapovým editorem pro profesionální úpravu fotografií. Je sestaven tak, aby se v něm orientoval nejen odborník, ale i běžný uživatel. Jeho součástí je rozsáhlá propracovaná nápověda, ve které uživatel snadno najde spousta potřebných návodů a informací. Umožňuje vytvořit v prázdném prostoru, s možností doplnění o Alfa kanál, nový soubor zcela od začátku nebo importovat již pořízené fotografie za účelem dalšího zpracování a to buď přímo z fotoaparátu, jiného datového úložiště či ze skeneru. [5, s. 17-21]

Součástí Photoshopu je doplňková aplikace, Bridge, na kterou je tato práce zaměřena. Tento modul programu Photoshop je určen pro správu grafických a multimediálních souborů a jeho možnosti jsou skutečně rozsáhlé. Je vhodný pro každého, kdo potřebuje pořízené fotografie a obrázky nějakým způsobem zorganizovat, označit a posléze je i vyhledávat. Na jednotlivé fotografie lze také případně aplikovat základní úpravy či je jednoduchým způsobem exportovat. Export je u Bridge možný do formátu PDF či do webové galerie. [5, s. 45-50]

3.2 SEZNÁMENÍ S PROGRAMEM ZONER PHOTO STUDIO 15 PRO

Nejen, že je tento grafický editor uživatelsky velmi přívětivý, což je příčinou jeho značné oblíbenosti, důležité je také dodat, že tento pomocník pochází z dílny českých tvůrců. Jeho úkolem je co nejvíce usnadnit práci s fotografiemi od úplného počátku, jímž je stažení a import fotografií, přes jejich organizaci, správu, jednoduché i pokročilé úpravy, až po koncový bod, kterým je mnohdy vytvoření vlastní webové galerie. [10]

Program Zoner stahuje snímky z fotoaparátu téměř samostatně. Pouhým připojením fotoaparátu jsou rozpoznány nové položky, které jsou importovány a následně pak rozřazeny do patřičných složek. Samozřejmě také vytváří zálohy. Organizace fotografií není nijak složitá za použití funkcí hromadného přejmenování, přiřazení GPS souřadnic, popisků a klíčových slov. Panel rychlých úprav nabízí možnost využití nejpoužívanějších základních automatických úprav, čímž je například sytost a kontrast a pomocí hromadného filtru je možné provést tytéž úpravy u vícera fotografií. [11]

Propojení s webovými galeriemi není tomuto programu vůbec cizí. V této oblasti disponuje rozsáhlými možnostmi, o kterých bude pojednáno dále.

3.3 SEZNÁMENÍ S PROGRAMEM PICASA 3

V úvodu je třeba zdůraznit, že program byl vybrán zejména kvůli tomu, že se jedná o bezplatný software a zároveň, že jeho obliba u uživatelů v současné době stoupá. Je zřejmé, že Picasa neoplyvá tak dokonalými vlastnostmi a množstvím pokročilých funkcí, jako předchozí zmiňované programy, ovšem při poměru ceny a kvality se nakonec může stát zajímavou alternativou. Nelze ale vyvozovat závěry předtím, než budou funkce programu představeny. [12]

Picasa je program disponující jednoduchým ovládním, sloužící zejména pro organizaci, správu a základní úpravu fotografií. Tvůrci samotní popisují program Picasa jako software, který se svými funkcemi a intuitivním pracovním

prostředním vyrovná i mnohým komerčním softwarům. Kromě základních funkcí umožňuje také vytvořit koláž z fotografií, odeslat fotografie emailem nebo je synchronizovat s online webovou galerií. [12], [13]

Přínosem tohoto programu je to, že je sestaven tak, aby se osoby, které nejsou v tématice úprav a správy fotografií nijak výrazně zasvěcené, snadno orientovaly v jednotlivých částech programu. Horní část je tvořena panelem nabídky hlavní menu, kde se kromě tlačítek pro *Import* a *Vytvoření nového alba* nachází také část s jednoduchými filtry, které mají své opodstatnění zejména při práci s četným počtem snímků.

V levé části se standardně nachází přehled již vytvořených alb, projektů, složek či exportovaných fotografií. Zde je možné se mezi jednotlivými složkami snadno přepínat, aniž by vznikla potřeba zdoluhavého vyhledávání na discích počítače. Pravá část je věnována albu, se kterým uživatel právě pracuje a spodní část programu je spíše informativní. Nese informace o názvu a velikosti souboru, datu jeho vytvoření a rozměrech. Dále je zde možné pomocí několika tlačítek fotografie sdílet, odeslat emailem, exportovat, vytisknout, zobrazit jednotlivé panely, případně fotografii přiblížit či oddálit dle potřeb uživatele.

Při kliknutí na daný snímek, který má být upraven, se zobrazí v levé části několik karet se systematicky roztríděnými možnostmi základních úprav. Je zde kladen důraz na to, že osoby využívající tento program jsou většinou běžní uživatelé, kterým zcela postačují základní funkce pro úpravu fotografií.

4 MOŽNOSTI PRÁCE S METADATY

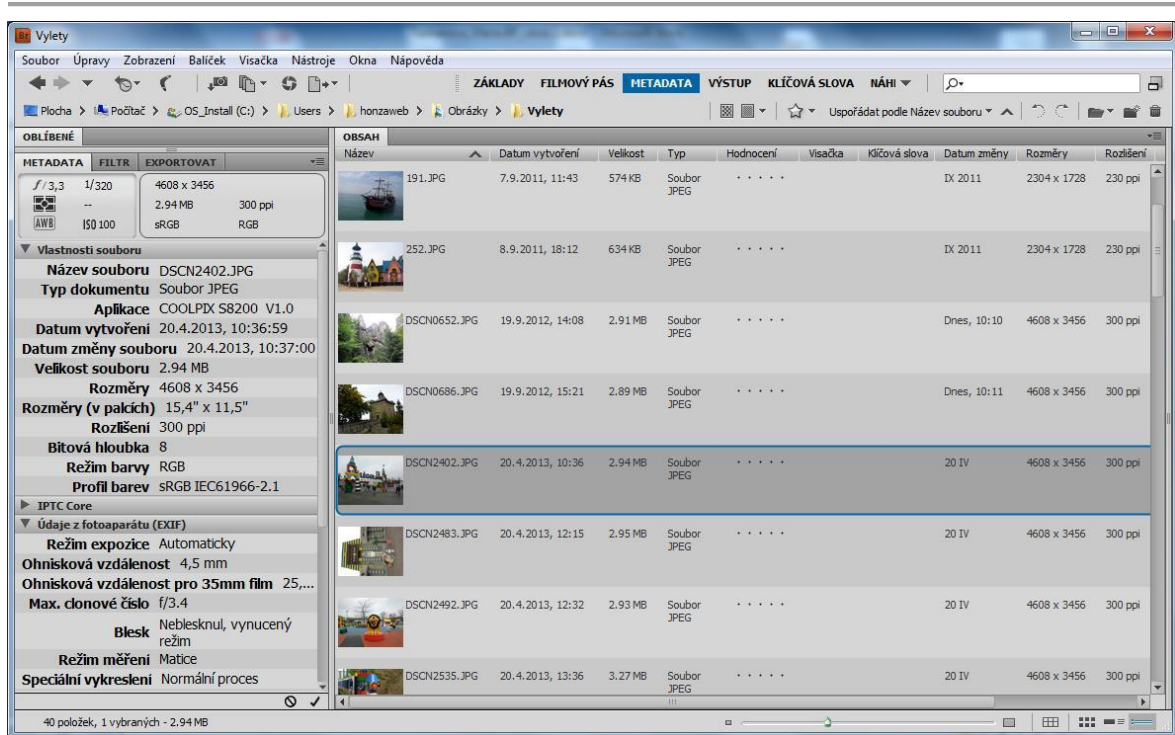
Metadata tvoří důležitou součást každé fotografie, obzvláště pokud má uživatel v plánu s ní nadále pracovat a provádět na ní úpravy. Informace, které fotografie obsahuje, jsou poměrně rozsáhlé. Vypovídají o parametrech, při kterých byla fotografie pořízena a dále obsahují data doplněná samotným uživatelem.

4.1 PRÁCE S METADATY V PROGRAMU ADOBE PHOTOSHOP BRIDGE CS5

Program Bridge lze ve Photoshopu spustit jednoduchým kliknutím v panelu nástrojů na *Soubor* a volbu *Procházet v Bridge...* či je možné použít klávesovou zkratku *Alt + Ctrl + O*. Pokud se fotografie ještě nenacházejí v diskovém prostoru počítače, je možné je importovat přímo z fotoaparátu stisknutím tlačítka *Načíst fotografie z fotoaparátu*. Zde je potřebné vybrat zdroj, odkud budou fotografie získány, navolit umístění fotografií, popř. odstranit původní soubory či uložit jejich kopie.

Program odkrývá možnosti panelu nástrojů zvaný *Metadata*, jehož obsahem jsou nesčetné informace o právě otevřeném souboru. Tento panel je možné zobrazit kliknutím na nabídku *Okna* a zvolením položky *Panel Metadata*. Údaje o metadatach jsou získány přímo z fotoaparátu, pod názvem EXIF data, a není třeba zdůrazňovat, že jsou tyto informace viditelné i po přejmenování názvu souboru.

Metadata jsou roztržena do několika sekcí a každý úsek je možné rozbalit či opět sbalit stisknutím šipky u příslušného oddílu. Tento panel není sestaven pouze pro čtení již získaných informací, disponuje i dalšími hojnými vlastnostmi, které uživateli povolují s metadaty pracovat a utvářet je podle významu tak, jak v danou situaci a v potencionálním případě potřebuje.

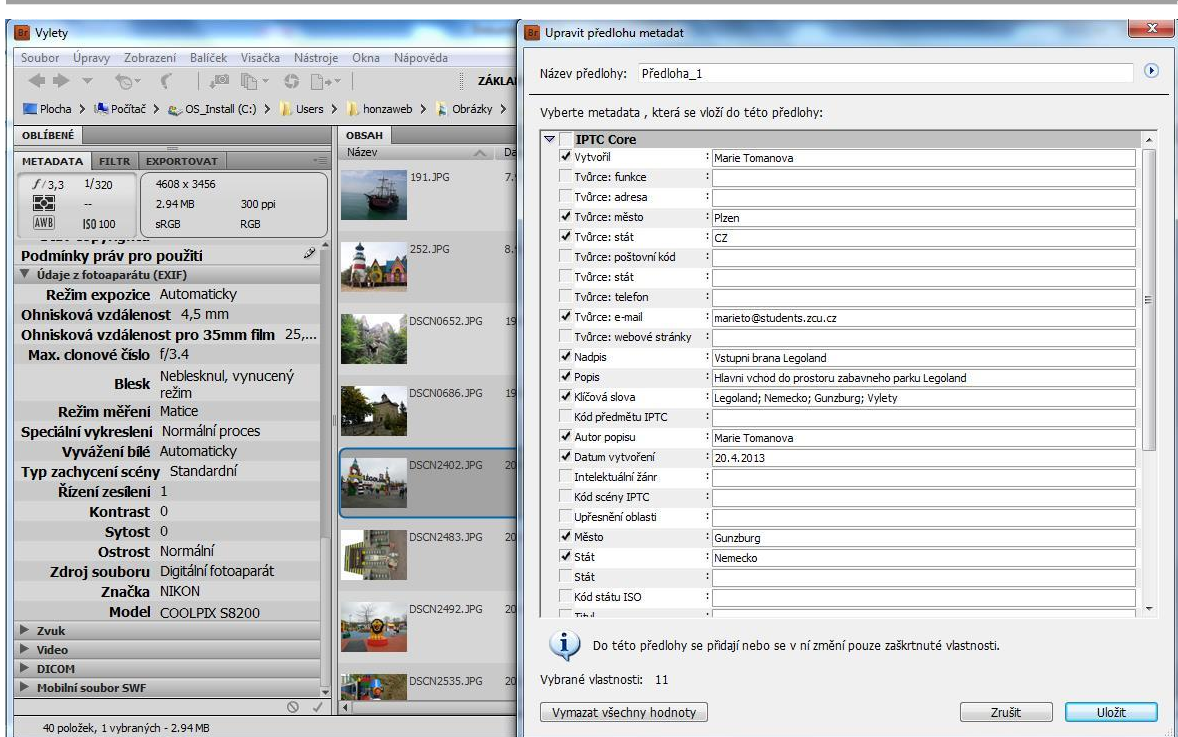
Obrázek 4: Zobrazení panelu Metadata v programu Bridge

Pro zobrazení nabídky s příkazy, které popisují, jakou práci lze s metadaty provádět, je potřeba najet kurzorem myši do pravého horního rohu panelu nástrojů *Metadata* a stisknout tlačítko voleb panelu se šipkou seznamu. První položka umožňuje vyhledávání metadat podle uživatelem zvolených kritérií. Nadcházející dvě položky mění velikost písma panelu metadat dle potřeb uživatele.

Příkaz *Předvolby* slouží k zobrazení předloh veškerých metadat, které je možné u daných snímků používat. Položky, které mají být viditelné v panelu *Metadata*, jsou ponechány jako aktivní nebo pokud aktivními nejsou, je potřebné zatrhnout u nich příslušné zaškrtačkové tlačítko. V opačném případě je provedena u položek, které nemají být viditelné, deaktivace opětovným klepnutím na symbol tlačítka.

Zobrazení štítku metadat v horní části panelu *Metadata* se stává velmi užitečnou vlastností tohoto programu. Poskytuje totiž utříděný přehled o základních parametrech právě zobrazené fotografie, kupříkladu se jedná o rozměry, velikost a rozlišení snímku, clonové číslo nebo ISO.

Jak už bylo řečeno, metadata jsou umístěna v tzv. předlohách. Co ale řečeno nebylo, je to, že je možné vytvoření předlohy vlastní, kterou lze upravovat a používat pro zachycení metadat i u jiných snímků. Nová předloha metadat se vytvoří volbou příkazu *Vytvořit novou předlohu metadat* v seznamu voleb panelu. Otevře se dialogové okno, v kterém se vyplní pole *Název předlohy* a následně jsou rozbalovány pomocí šipek jednotlivé skupiny utříděných informací. Pro odstranění všech informací, které jsou již vyplněny a nemají být viditelné, slouží tlačítko *Vymazat všechny hodnoty*. Kliknutím na symbol „zatržítka“ jsou ponechána aktivní pouze ta data, u kterých uživatel chce, aby byla v panelu nástrojů *Metadata* viditelná. Pokud se u vybrané položky nachází textové pole, očekává se též jeho vyplnění. Proto, když uživatel zvolí, že chce zviditelnit údaje o autorovi, je potřebné je též vyplnit. V levém dolním rohu je uživatel při výběru zároveň informován o tom, kolik údajů je v této chvíli aktivních. Po dokončení práce stiskem tlačítka *Uložit* je potřeba vytvořenou předlohu aktivovat a to najetím opět do stejného menu, tentokrát na položku *Přidat metadata*. Pokud jsou uživatelem prováděny změny v již vytvořené předloze metadat, slouží pro tento případ tlačítko *Upravit předlohu metadat*.

Obrázek 5: Vytvoření vlastní předlohy metadat v programu Bridge

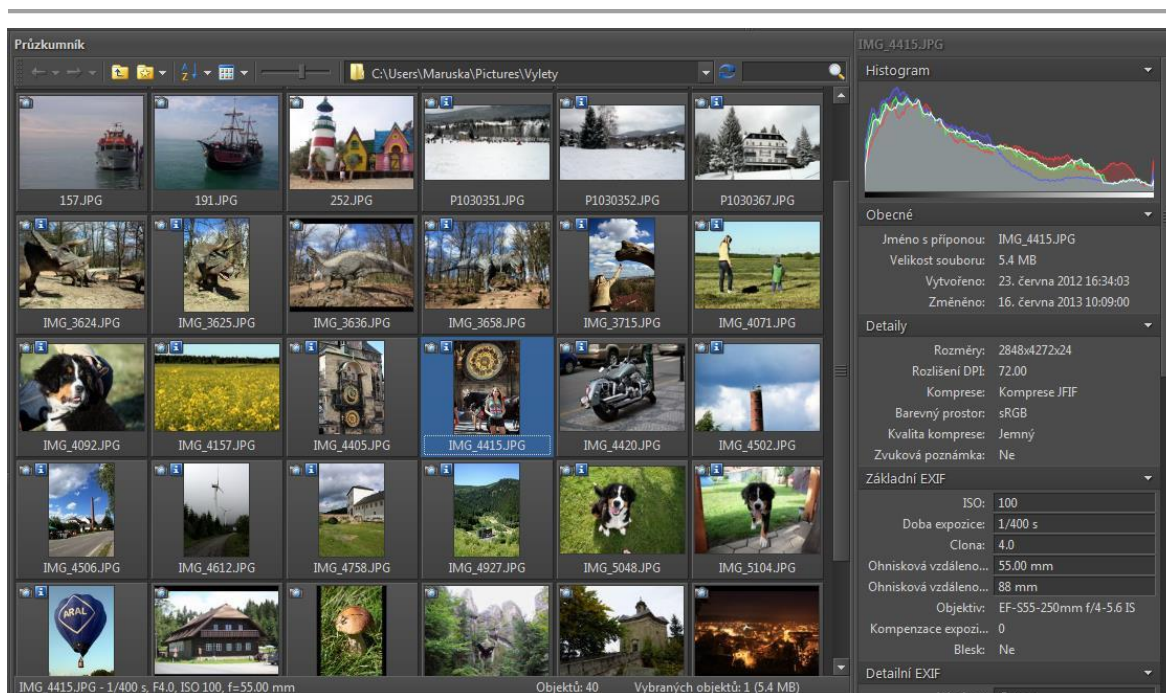
Program nabízí zobrazení informací o souborech doplněných o další údaje. Tím je myšleno např. hodnocení snímku. Zobrazení těchto informací je podmíněno výběrem snímku a v panelu nabídky hlavní menu stisknutím volby *Soubor* a následně položky *Informace o souboru*. Dalším způsobem je označení fotografie stisknutím pravého tlačítka myši do oblasti, kde se nachází a klepnutí na variantu *Informace o souboru*. Otevře se dialogové okno s nabídkou několika karet, mezi nimiž je možné se pohybovat buď kurzorem, nebo pomocí šipek. Každá karta je tvořena několika textovými poli, sloužícími pro zápis patřičných údajů. Karta *Popis* navíc umožňuje ohodnotit snímek škálou pěti hvězdiček. Na kartě *Data fotoaparátu* jsou k dispozici tzv. EXIF data. [5, s. 45-64]

4.2 PRÁCE S METADATY V PROGRAMU ZONER PHOTO STUDIO 15 PRO

Tento program nabízí identickou funkci pro práci s metadaty jako již zmíněný program, Bridge, ovšem způsob provedení se liší.

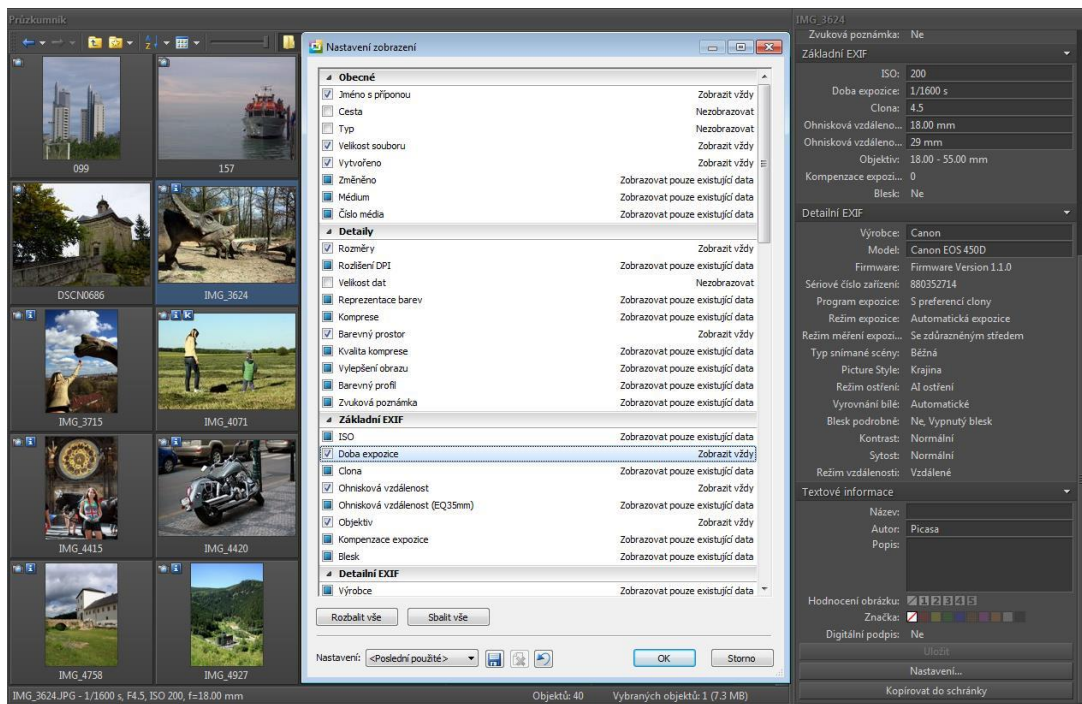
Nejprve je potřeba získat fotografie, se kterými bude později manipulováno. Po spuštění programu je nutné kliknout v pravé horní části na položku *Import*, případně lze učinit stejný krok klepnutím v hlavním menu panelu nástrojů na položku *Získat* a volbu příkazu *Kopírovat ze zařízení*. V tento okamžik se již otevírá záložka, ve které se nabízí možnost výběru obrázků, které mají být importovány z připojeného zařízení do počítače. Zoner má velkou výhodu v tom, že program připojené zařízení s obrázky automaticky rozpozná a spustí import obrázků. [10]

Pro práci s metadaty slouží záložka s názvem *Správce*, ve které lze zobrazit a následně editovat informace o metadatech u vybraného snímku, pomocí položky *Okna*, nacházející se v hlavním panelu a zatržením položky *Informace*. Tyto informace jsou rozříděny do několika kategorií, od obecných až po vlastní. Kategorie, označená jako *Obecné*, zahrnuje informace o názvu a velikosti souboru, datu jeho vytvoření, případně datu provedení poslední změny. Sekce *Detaily* informuje o rozměrech a rozlišení fotografie, dále o použití daného barevného prostoru. *Základní EXIF* data zahrnují položky týkající se pořízení fotografie, jimiž jsou ISO, doba expozice, clona, ohnisková vzdálenost, blesk a další. *Detailní EXIF* jsou data doplňující *Základní EXIF* o výrobce a model fotoaparátu, program a režim měření expozice, typ scény, vyvážení bílé, režim ostření atd. Následují uživatelská metadata, tudíž *IPTC*, v podobě názvu, popisu a hodnocení fotografie, jejichž účelem je zejména zjednodušení hledání mezi jednotlivými snímky při pozdější práci s nimi.

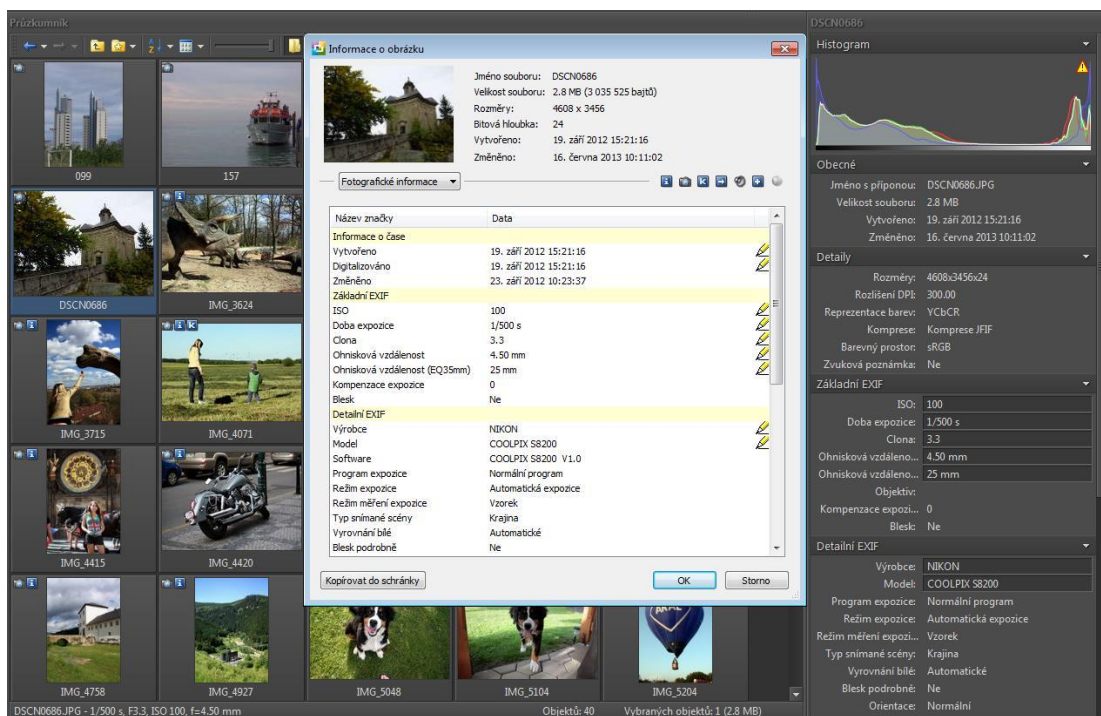
Obrázek 6: Zobrazení panelu Informace v programu Zoner

Velmi užitečnou vlastností je možnost přizpůsobit jednotlivé kategorie přesně podle individuálních potřeb uživatele. Tyto předvolby kategorií lze měnit pomocí tlačítka *Nastavení*, nacházející se pod kategoriemi metadat. U jednotlivých kategorií je možné přidávat či odebírat položky, které mají zůstat u daného snímku viditelné, a to podle libosti uživatele. Nabízí se zde několik variant upřesňující způsob, jakým budou jednotlivé vlastnosti zobrazeny. Základní výběr tvoří *Zobrazit vždy* a *Nezobrazovat*, nejuniverzálnější je ovšem varianta *Zobrazovat pouze existující data*, jejíž použití je taktéž nejefektivnějším způsobem, jakým veškerá získaná data zobrazit.

Obrázek 7: Vytvoření vlastní předlohy metadat v programu Zoner

K editaci metadat je využito dialogového okna *Informace o obrázku*, jež je umístěno v hlavním panelu sekce *Informace* pod stejným názvem. V tomto okně je možné měnit veškerá IPTC data i některá EXIF data, která jsou identická s metadaty zobrazenými v pravém sloupci.

Obrázek 8: Editace EXIF informací v programu Zoner

4.3 PRÁCE S METADATY V PROGRAMU PICASA 3

Slabinou programu Picasa je právě práce s metadaty, zejména s těmi uživatelskými, označovanými IPTC, které jsou pro mnohé uživatele velmi významné. Jedná se ale pouze o jejich částečnou absenci a práci s nimi spojenou.

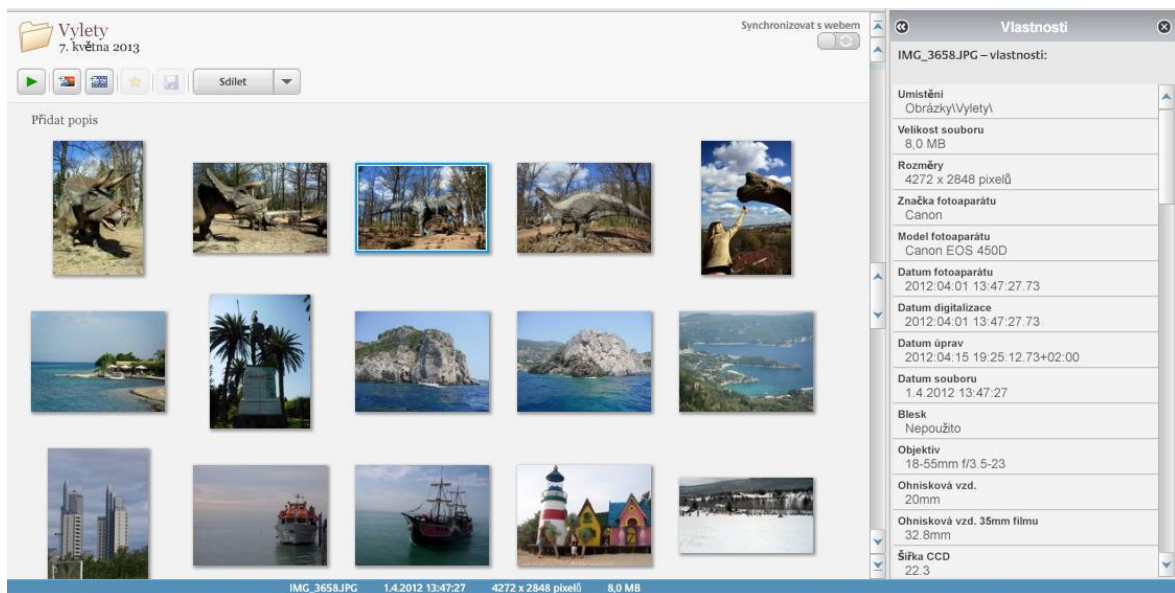
Import fotografií není tak komfortní. Po kliknutí na *Soubor* a volbu *Importovat z...*, případně na tlačítko *Import* nacházející se v levém horním rohu, se otevře záložka *Import*, v níž je vybrán příslušný zdroj pro přesun fotografií do počítače. Dalším krokem je nastavení požadovaných předvoleb, jimiž je cílové umístění, název složky a tři možnosti práce s fotografiemi, nacházející se po zkopírování na kartě. Buď lze ponechat kartu beze změny, smazat pouze zkopírované fotografie nebo je možné smazat vše, co se na kartě nachází. Z těchto možností uživatel vždy jednu vybere. Po nastavení předvoleb je možné importovat všechny fotografie nebo fotografie pouze vybrané.

Pokud se již fotografie nachází na disku počítače, je vhodné provést jejich import do knihovny programu Picasa, aby uživatel mohl využít veškerých služeb, které software nabízí. Kliknutím na *Soubor*, následně *Přidat složku do Picasy...* a navolením příslušného alba bude program hledat buď vždy, nebo jen jednou, zda v daném albu přibyly nové fotografie. Nastavení záleží pouze na uživateli. Po otevření programu Picasa se nejprve spustí automatická aktualizace obsahu jednotlivých alb. Uživatel se tedy nemusí starat o to, aby snímky v jednotlivých albech byly stále aktuální.

Údaje získané přímo z fotoaparátu jsou zobrazeny označením příslušné fotografie, klepnutím v panelu nabídky hlavní menu na položku *Fotka* a potvrzením volby *Vlastnosti*. Zobrazení dat získaných z fotoaparátu je též možné pomocí *tlačítka s informační ikonkou*, nacházející se ve spodní části programu. Po pravé straně se zobrazí sloupec se souhrnem EXIF informací daného snímku.

V této sekci se kupříkladu nachází následující EXIF informace:

- Velikost a rozměry pořízené fotografie
- Značka a model fotoaparátu, kterým byla fotografie pořízena
- Datum vytvoření snímku
- Informace o tom, zda byl použit blesk
- Barevný model
- Doba expozice
- Kontrast, sytost a ostrost

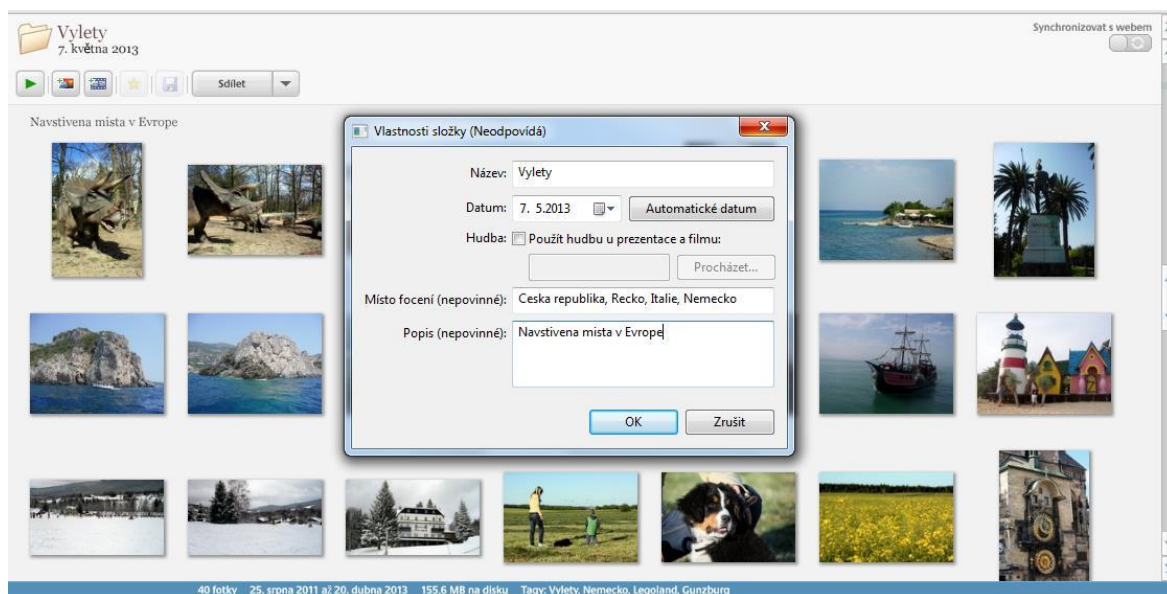

Obrázek 9: Zobrazení panelu Vlastnosti v programu Picasa

Vlastnosti IPCT je možné definovat v programu Picasa jen omezeně. Jednou z možností je vytvoření titulku fotografie, kliknutím do šedého pruhu s názvem *Vytvořte popis*, jež se nachází pod zobrazovanou fotografií. Pro úplné odstranění popisku, postačuje kliknutí na ikonu koše nacházející se vpravo od titulku fotografie. Pokud je fotografie nahrána do webové galerie, je třeba myslet na to, že titulek je omezen maximální délkou 1000 znaků. Znaky, které přesahují tuto stanovenou délku, jsou automaticky oříznuty.

Další hodnoty IPTC je možné zadat do dialogového okna *Vlastnosti alba*, které je při vytváření nové složky zobrazeno kliknutím v panelu nabídky hlavní menu na

Soubor a volbou položky *Nové album*. Změnu hodnot lze provést i na jakémkoli již vytvořeném albu klepnutím na ikonu požadovaného alba nacházející se v levé části programu nebo na název stávajícího alba, se kterým právě uživatel manipuluje. Úpravy je možné realizovat u povinných položek, jimiž jsou název alba a datum jeho vytvoření, dále u položek nepovinných, konkrétně u místa focení a popisu. Pro lepší orientaci se ale přesto doporučuje tyto položky vyplnit.

Obrázek 10: Nastavení IPTC pro album *Vylety* v programu Picasa

---

5 WEBOVÉ GALERIE

Téměř každý se rád pochlubí s nově pořízenými snímky přátelům a známým, o to více pokud jsou fotografie opravdu povedené. Přesně pro tyto účely slouží fotogalerie umístěné na Internetu, jejichž oblíbenost u uživatelů stále stoupá. Již není nutné kopírovat veškeré snímky určené pro uchování na CD či DVD, postačuje pouze odkaz s adresou webové stránky, na níž jsou snímky umístěné. Výrazný přínos ale přináší webové galerie také v tom, že je fotografie možné prohlédnout téměř z jakéhokoli místa naší planety, kde je uživatel připojen k Internetu. Samotné vytvoření a naplnění fotogalerie snímky je realizováno, díky hromadnému nahrávání fotek, během několika okamžiků.

Webovou galerii lze definovat jako webové místo, na němž se nachází domovská stránka obsahující miniatury snímků, dále pak jednotlivé stránky galerie sestávající se ze snímků v plné velikosti, ovšem většinou se používá komprese. Uživatelé, kteří webovou galerii navštíví, procházejí mezi jednotlivými stránkami pomocí odkazů. Odkazem jsou například miniatury snímků nacházející se na domovské stránce. Poté, co uživatel klepne na vybranou miniaturu, je načtena stránka galerie s příslušnou fotografií v plné velikosti. [14]

Jednotlivé fotografie lze prezentovat pro různý okruh návštěvníků. Dnešní online webové galerie disponují nastavením viditelnosti fotografií daného alba. Buď lze, aby k fotografiím mohli nahlédnout všichni, nebo je možné provést omezení nastavením viditelnosti příslušnému okruhu osob, jímž může být rodina, přátelé, známí či uživatel samotný. Toto omezení je vcelku užitečné, zejména pro prezentaci snímků z rodinných oslav či dovolených, kdy není příliš vhodné zobrazovat alba veškerým uživatelům. Tímto způsobem jsou fotografie chráněny jak před jejich zneužitím, tak i před jejich případnou krádeží. Pokud přeci jen uživatel chce fotografie publikovat pro všechny, je možné se před případným

---

zneužitím chránit použitím vodoznaku s copyrightem⁵ a též jeho označení uvést v IPTC. Na stránkách by mělo být taktéž uvedeno, že fotografie podléhají autorským právům.

I přes svou užitečnost má tato forma prezentace snímků jistá úskalí, týkající se převážně kapacity úložiště. Volné místo není u všech webových prostorů nekonečné, což má za následek omezení počtu vkládaných fotografií, např. za určité časové období nebo stanovení maximální datové velikosti snímku či celkové velikosti datového prostoru.

Internetovou prezentaci fotografií je možné realizovat několika způsoby. Nabízí se možnost vkládání fotografií do galerií, které jsou kupříkladu součástí webů zabývajících se digitální fotografií, či se jedná o weby zaměřené pouze na provoz veřejné galerie. Další možností je využití komerčních fotogalerií, což hojně nabízí samotní výrobci fotoaparátů. Vlastní vytvoření fotogalerie je třetí možností, jakou lze snímky prezentovat. Naprogramování své vlastní galerie je, dá se říci, tou nejlepší možností, jelikož je uživatel schopen sestavit a realizovat návrh galerie přesně podle svého gusta. Ne každý to ale zvládne. Proto existují programy, jejichž rozsáhlé možnosti nabízí, kromě editace fotografií a práce s nimi, také samotné vytvoření poměrně propracované fotogalerie rozčleněné do pestrých sekcí či tematických celků. Handicapem je pouze omezené množství šablon galerie, z kterého je uživatel nucen vybrat tu, která bude nejvíce odpovídat jeho potřebám, i když bude mít drobné nedostatky. Těchto editorů je k dispozici poměrně velké množství a nutno dodat, jejich kvalita se zvyšuje. Názornost propojení jednotlivých grafických programů s webovými galeriemi je demonstrována opět na 40 snímcích sloužící jako testovací sada v programech Bridge, Zoner a Picasa. [15]

---

⁵ Právní ochrana autora před neoprávněným nakládáním s jeho dílem.

5.1 PROPOJENÍ PROGRAMU ADOBE PHOTOSHOP BRIDGE CS5 S ONLINE WEBOVÝMI GALERIEMI

Bridge nenabízí přímé propojení s žádnou z online webových galerií. O to větší možnosti však uživateli poskytuje při tvorbě své vlastní HTML galerie.

5.1.1 HTML GALERIE

V prostředí programu Bridge se možnost vytváření webových galerií nachází pod položkou *Výstup*, kterou je možné aktivovat stisknutím kombinace kláves *Ctrl + F4*, případně změnou stávajícího režimu zobrazení *Základy* na režim *Výstup*. Výběr je možný z *PDF* a *Webové galerie*.

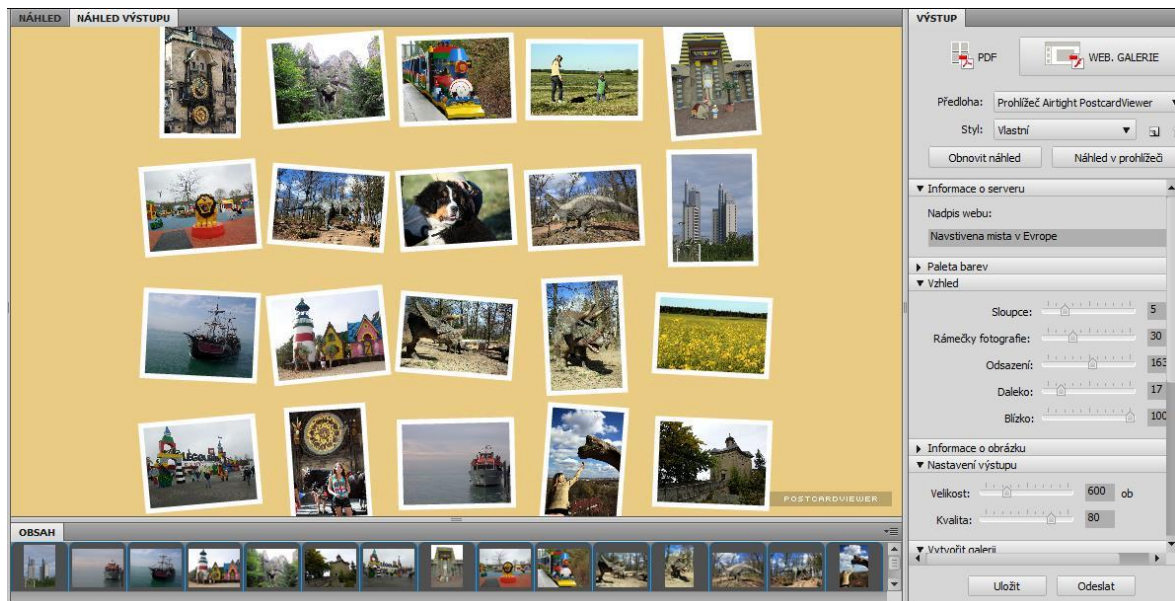
Tomuto kroku je následně věnována pozornost, jelikož se zde nachází nesčetný počet možností, jak galerii upravit a zkombinovat. V samotném okně s výběrem *Výstupu* je popsáno několik klíčových možností ovlivňující celkový výstup galerie. Mezi základní výběr bezesporu patří volba předlohy, mající zásadní podíl na celkové grafické podobě galerie. U většiny předloh existuje řada přednastavených stylů, které lze aplikovat. Pro samotné prohlédnutí nynější verze galerie je nutné kliknout na tlačítko *Obnovit náhled*, případně *Náhled v prohlížeči*. Ten je tvořen pouze z prvních 20 fotografií, které byly pro tvorbu galerie vybrány. Samotná vyexportovaná galerie je samozřejmě tvořena ze všech vybraných snímků.

Doplňující možnosti nastavení jsou rozděleny do čtyř podsekcí, kde je každá sekce zaměřena na různé parametry. Sekce *Informace o serveru* slouží k účelu základní identifikace právě tvořené webové galerie, autora, licence spojené se snímky atd. *Paleta barev* slouží k přiřazení barev jednotlivým komponentám, které budou použity v HTML stránce, např. barva textu, pozadí či záhlaví. *Kategorie vzhled* se převážně zaměřuje na úpravu velikostí, ať už stránky či fotografií, dále na míru komprese⁶, zde označovanou jako kvalitu, a rozvržení náhledů jednotlivých snímků. Poslední sekce, *Vytvořit galerii*, popisuje detaily samotného uložení,

---

⁶ Zmenšení datového objemu výsledného souboru.

především se jedná o název galerie, její umístění, případně využití FTP klienta⁷ k pohodlnějšímu přenosu vygenerované galerie na uživatelův hosting⁸. Při ukládání vytváří program v počítači složku se zdroji a spouští webovou stránkou *index.html*. Poklepáním na ni je v přednastaveném prohlížeči načtena příslušná webová galerie. Uložením či odesláním je veškerá práce s webovou galerií v programu Bridge u konce.

Obrázek 11: Tvorba HTML galerie v programu Bridge

5.2 PROPOJENÍ PROGRAMU ZONER PHOTO STUDIO 15 PRO S ONLINE WEBOVÝMI GALERIEMI

Tento software nabízí rozsáhlou podporu ve výběru webových galerií.

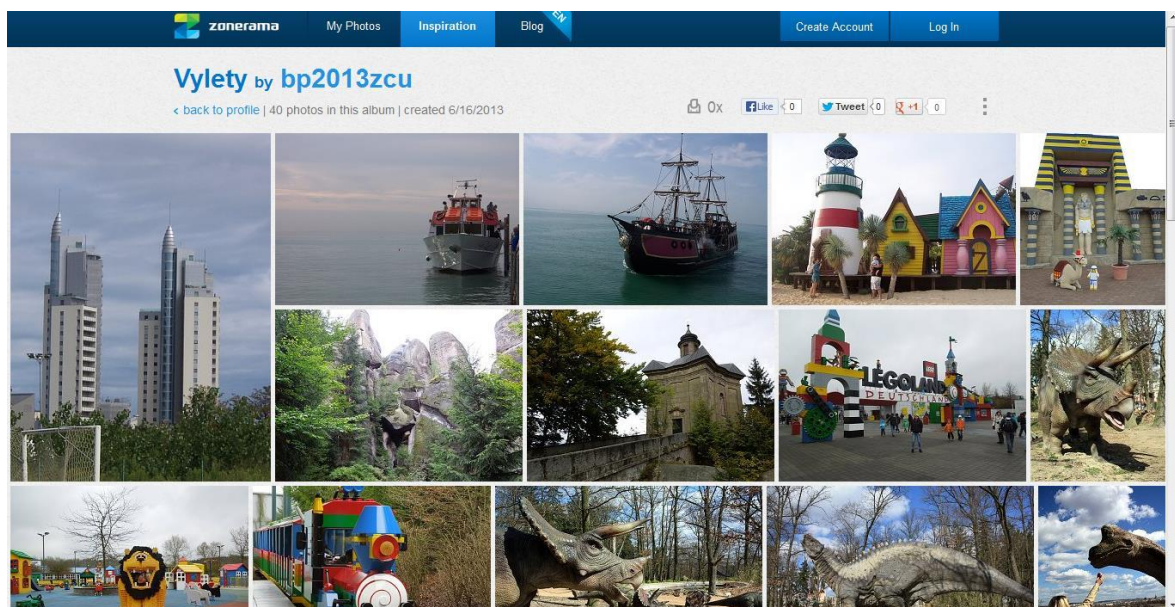
5.2.1 ZONERAMA

Základní a bezplatnou online webovou galerií, vytvořenou přímo výrobcí, je Zonerama, jejíž největší výhodou je neomezená kapacita úložiště a ukládání fotografií bez komprese až do rozlišení 2560x1600 pixelů. K využití galerie je potřebné, aby byl uživatel zaregistrován a přihlášen. Autentizace probíhá za pomoci Facebooku, Twitteru a Googlu nebo klasickou registrací, tak jak je známa,

⁷ Aplikace využívající síťový protokol pro přenos souborů na FTP server.

⁸ Služba, pronajímající místo na serveru potřebné pro provoz vlastních webových stránek.

na základě emailu. Možnosti práce s touto galerií jsou ukryty v položce *Publikovat*, v níž se nachází i ostatní galerie, se kterými je aplikace propojena. Po kliknutí na položku *Nahrát na Zonerama* se otevře druhé podokno *Průzkumník*, zobrazující aktuální obsah webové galerie. V tomto okně je nezbytné vytvoření alespoň jedné složky, určené pro fotografie, umístěné na stránkách webové galerie Zonerama. Bez tohoto kroku není uživateli umožněno nahrávání snímků. Po úspěšném vytvoření adresáře je třeba nastavit příslušná práva viditelnosti, která jsou defaultně přednastavena na hodnotu *Skryté*. Kliknutím pravého tlačítka a výběrem volby *Nastavit soukromí*, lze práva změnit na hodnoty *Veřejné album*, jenž bude viditelné všem návštěvníkům webové galerie Zonerama, či *Album s heslem*. Tato metoda autentizace slouží k zobrazení galerie pouze návštěvníkům, kteří heslo znají, ostatním návštěvníkům je jeho obsah skryt. Následně jsou vybrané fotografie označeny a přesunuty do již vytvořené složky, čímž dojde k samotnému nahrání na webovou galerii Zonerama. Její zobrazení je umožněno kliknutím v pravé spodní části *Průzkumníka* na volbu *Zobrazit na webu*.

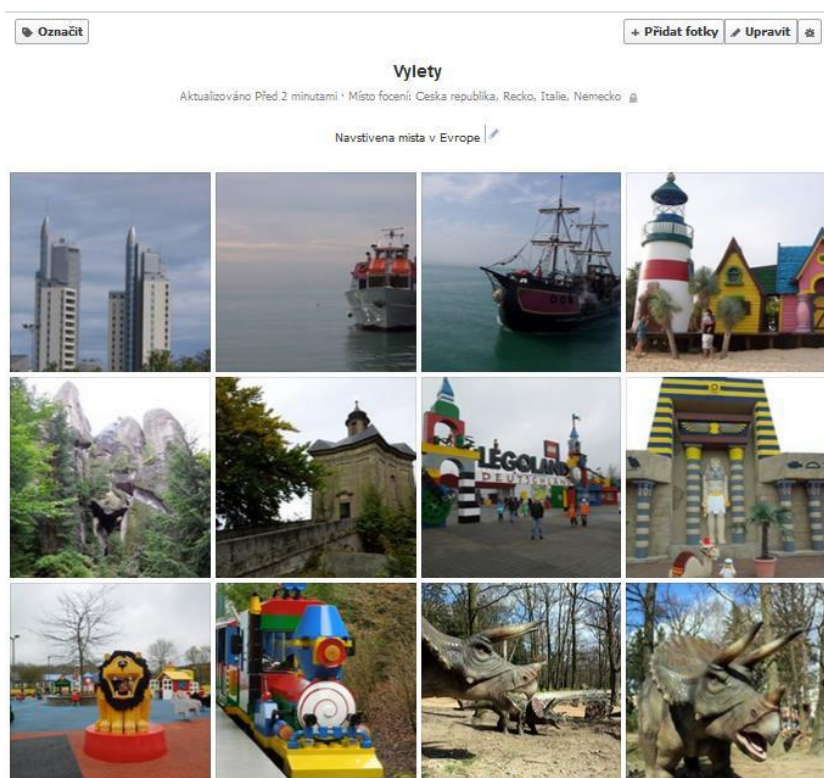

Obrázek 12: Sdílení veřejného alba Vylety s online webovou galerií Zonerama

5.2.2 FACEBOOK

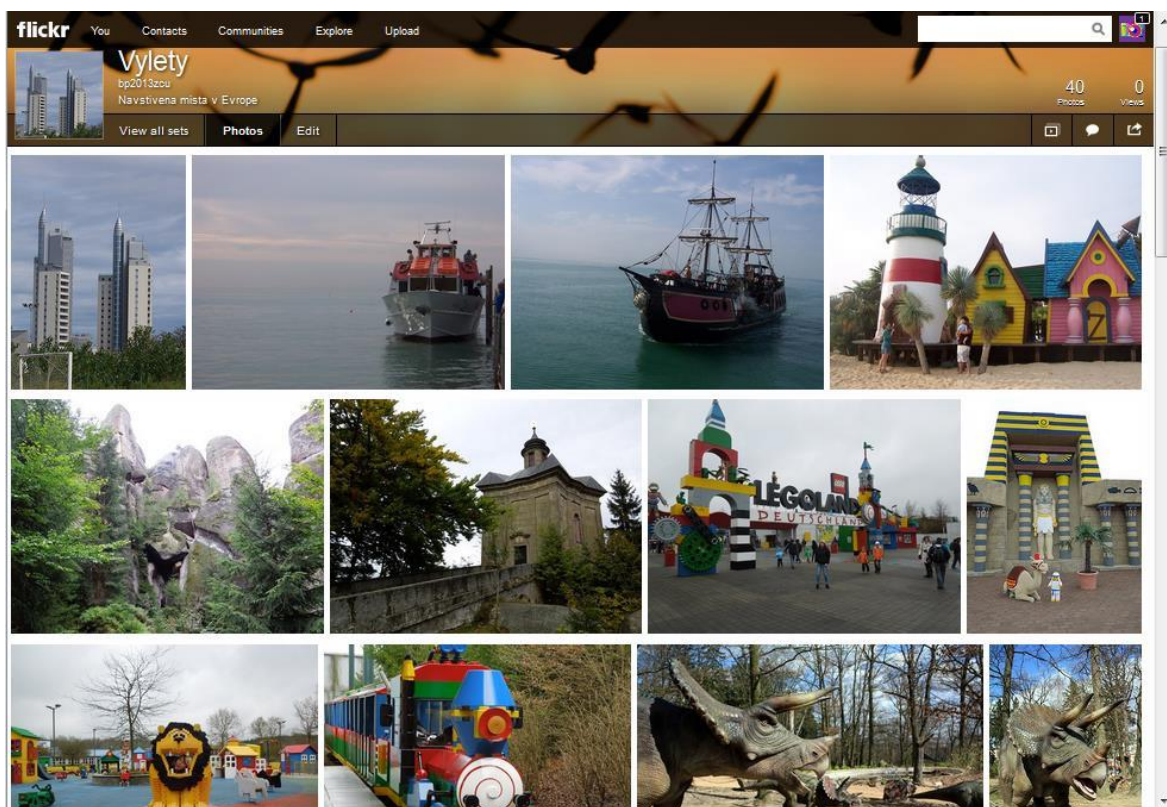
Pokud uživateli z nějakého důvodu Zonerama nevyhovuje a používá sociální síť, je možné využívat nahrávání snímků přímo na uživatelovu stránku na Facebooku. Po kliknutí na *Nahrát na Facebook* se objeví nabídka *Přihlášení k Facebooku*, kde proběhne ověření uživatele na základě zadaných vstupních údajů. Pro budoucí využití Zoneru k nahrávání snímků, je možné zatrhnout tlačítko *Zůstat přihlášen k aplikaci Zoner Photo Studio Uploader*. Poté je uživatelem klepnuto na *Přihlásit se*. Zobrazí se další okno s žádostí o povolení, kterou je nutné k provedení dalších kroků potvrdit. Uživatel má možnost vytvořit nové album nebo využít alba již existujícího. Nové album je specifikováno jeho názvem, popisem, případně lokalitou. U alba existujícího se již předpokládá, že jsou tyto části vyplněny. Posledním krokem před samotným nahráním fotografií je výběr velikosti snímků, kde je kromě klasického nastavení i možnost zadání přesného rozměru v pixelech. Po dokončení kopírování fotografií se načítá dialogové okno s možností *Přejít na album*, kde je možné si výsledné album prohlédnout.

Obrázek 13: Sdílení soukromého alba Vylety na sociální síť Facebook

5.2.3 FLICKR

Pod položkou *Publikovat* se nenachází pouze tyto dvě možnosti zveřejnění fotografií, další variantou je použití jedné z největší a nejznámější online webové galerie, Flickr, s denním přírůstkem fotografií převyšující 3 miliony, patřící pod společnost Yahoo! od roku 2005. V případě bezplatného použití galerie Flickr je možné nahrát každý měsíc maximálně 300 MB fotografií a podmínkou je, že jedna fotografie nesmí přesahovat velikost 30 MB. Možnosti konfigurace jsou velice podobné, jako v předchozím případě. Hlavním rozdílem je to, že není nutnou podmínkou, aby fotografie byla umístěna v nějakém albu. Nastavení viditelnosti je možné u varianty *Soukromé* upřesnit zpřístupněním okruhu rodiny či přátel. Následující kroky jsou včetně samotného přenosu fotografií identické.

Obrázek 14: Sdílení alba *Vylety* přístupného pouze tvůrci a jeho rodině na online webovou galerii Flickr. Velkou výhodou Flickru je, že uživatel má možnost navolit, pod jakou licenci chce, aby byly jeho fotografie šířeny. Po nahrání snímků umožňuje přiřadit každé

---

fotografií v sekci Owner Setting odpovídající licenci Creative Commons a umožnit tak dalším uživatelům právo s fotografiemi legálně v budoucnu nakládat. [16]

Fotografie na Flickru jsou zveřejňovány pod těmito typy licencí Creative Commons:

- CC-BY (Attribution)
Povoluje použití fotografie pod podmínkou, že u snímku je uvedeno jméno autora, případně i odkaz na jeho stránku.
- CC-NC (Non-Commercial)
Fotografie mohou být použity k osobním účelům, ale nesmí být využívány komerčně.
- CC-ND (No Derivative Works)
Pro osobní účely mohou být fotografie použity pod podmínkou, že nebude do díla nijak zasahováno, např. ořezem, tvorbou koláže.
- CC-SA (Share Alike)
Povoleno je použití fotografií v případě, že je zachována stejná licence.

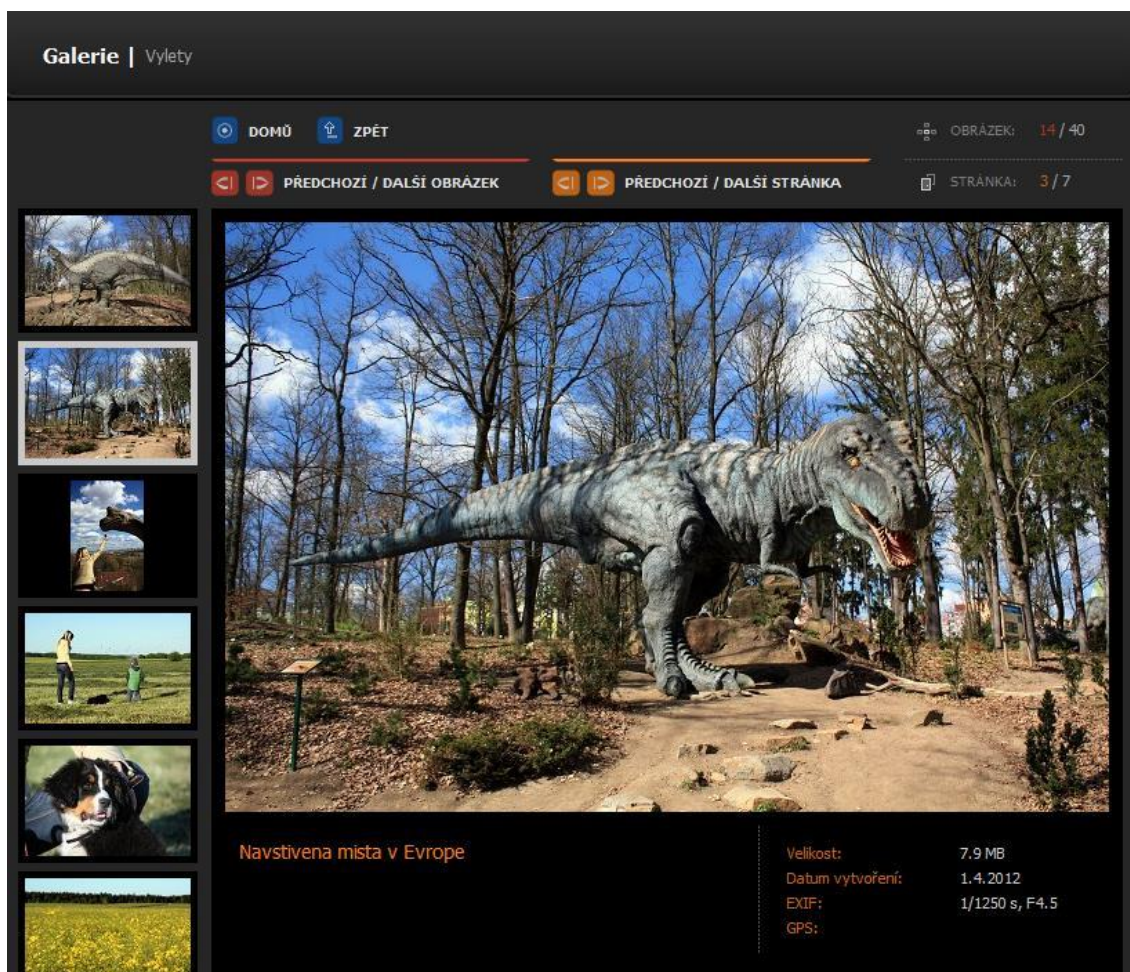
Licenci lze různými způsoby kombinovat dle přání uživatele a možností nastavení Flickru. Nezvolením žádné z licencí se dílo stává volně dostupným pro všechny uživatele a ke všem účelům. K navolení práv slouží generátor, který je dostupný online na stránkách www.creativecommons.org. [16]

5.2.4 GOOGLE+

Poslední z možností exportu do webových galerií je Google+. Způsob, jakým lze vytvořit webovou galerii, je téměř identický jako v případě Facebooku. Rozdíl je pouze v tom, že při volbě položky *Nové album*, není možné nastavit *Lokalitu*, namísto ní může uživatel ovlivnit *Viditelnost alba*. Poslední změnou je možnost výběru nastavení standardní velikosti obrázku, kterou nabízí Facebook pouze v rozměrech 720 pixelů, kdy druhá strana je dopočítána podle poměru stran původní fotografie.

5.2.5 HTML GALERIE

Kromě výše zmíněných možností exportu přímo do online webové galerie, i zde existuje možnost vytvoření vlastní HTML stránky s galerií, nacházející se pod položkou *Publikovat*. Postup vytvoření není složitý. Možnosti konfigurace jsou zde obsáhlé a umožňují uživateli lépe definovat výsledný vzhled galerie a to vše bez pokročilých znalostí editace stránek HTML a kaskádových stylů. Lze si vybrat ze široké škály grafických šablon, u nichž lze provádět další editaci, kterou řada uživatelů jistě ocení. U převážné části z nich je možné provádět úpravy od přizpůsobení barev, ať už se jedná o barvu pozadí, písma či odkazu, až po velikost samotných fotografií, jejich náhledů, nastavení komprese či počtu sloupců a řádků. Aplikace v závěru nabízí uživateli náhled, uložení galerie na disk, případně možnost nahrání galerie na server pomocí FTP klienta.

Obrázek 15: Tvorba HTML galerie v programu Zoner

5.3 PROPOJENÍ PROGRAMU PICASA 3 S ONLINE WEBOVÝMI GALERIEMI

Picasa není ochuzena o propojení s online webovou galerií ani o export vlastní HTML galerie.

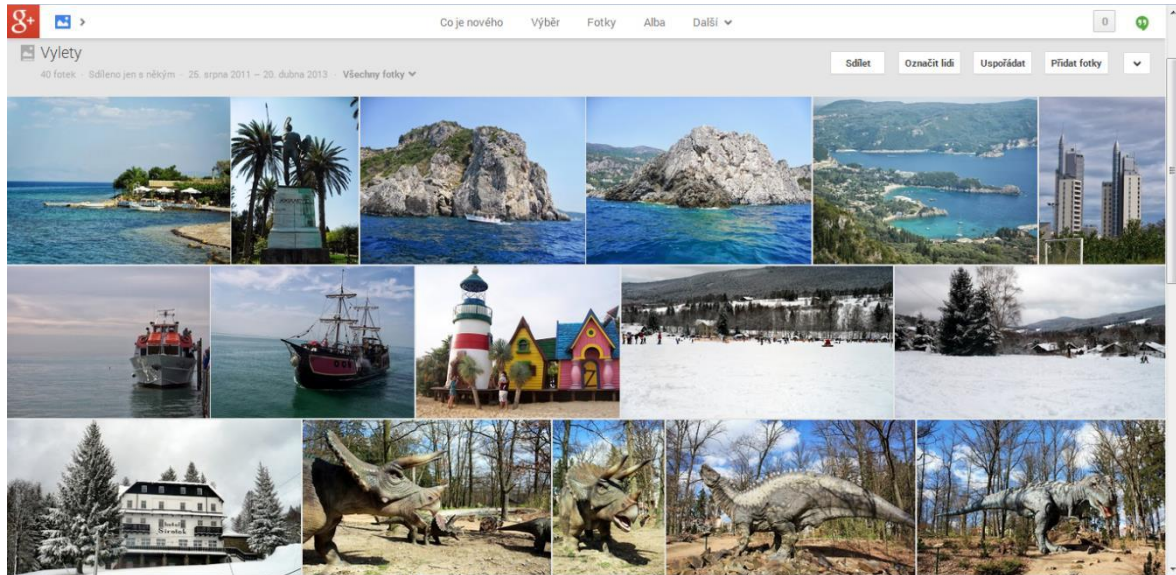
5.3.1 GOOGLE+

Program Picasa používá online webovou galerii, nacházející se na adrese www.plus.google.com/photos. Bez dodatečné instalace další podpory komunikuje program pouze s touto webovou galerií. K využití veškerých služeb je nutná registrace, bez které není možné galerii publikovat. Jak už bylo řečeno, webový prostor není nekonečný. Každý registrovaný uživatel má od společnosti Google přiděleno 15 GB volného místa zdarma, které může využít pro fotografie o rozměrech 2048x2048 pixelů. Fotografie menších velikostí je možné ukládat zdarma v neomezeném množství. [17]

Základem je otevření stávajícího, případně vytvoření nového alba, do kterého jsou přesunuty konkrétní uživatelem vybrané snímky. Obsah tohoto alba bude publikován určitému okruhu osob prostřednictvím online webové galerie.

K vytvoření existuje několik možností, nejjednodušší cestou je synchronizace alba s webem. Pokud nebylo provedeno přihlášení k účtu Google, je nyní požadováno. Ihned po přihlášení se zobrazí dialogové okno s možnostmi nastavení, kde se po stisku tlačítka *Změnit nastavení* nabízí volba nastavení rozměrů, kvality, jmenovek, způsobu synchronizace, případně přidání vlastního vodoznaku, díky němuž jsou zvolené fotografie orazítkovány jménem tvůrce, webovou doménou či dalšími informacemi. Fotografie jsou zpravidla nahrávány v nižší kvalitě formátu JPEG, ale nastavení povoluje i zachování původní kvality snímků, což ovšem zbytečně zatěžuje datovou linku a zpomaluje načítání fotografií při procházení galerie. Nutno dodat, že na výběr je buď synchronizace všech fotografií v daném albu, nebo pouze těch, které jsou označené hvězdičkou. Viditelnost alba je přednastavena pouze tvůrci alba. Tuto volbu lze po nahrání snímků měnit.

Pokud zůstane synchronizace s webem u daného alba stále aktivní, v případě provedení jakékoli změny, ať už se jedná o úpravu stávajících fotografií či přidání dalších snímků, je automaticky aktualizován i obsah galerie na webu. Snímky jsou takto stále totožné na obou místech, aniž by uživatel musel vynaložit nějaké úsilí.

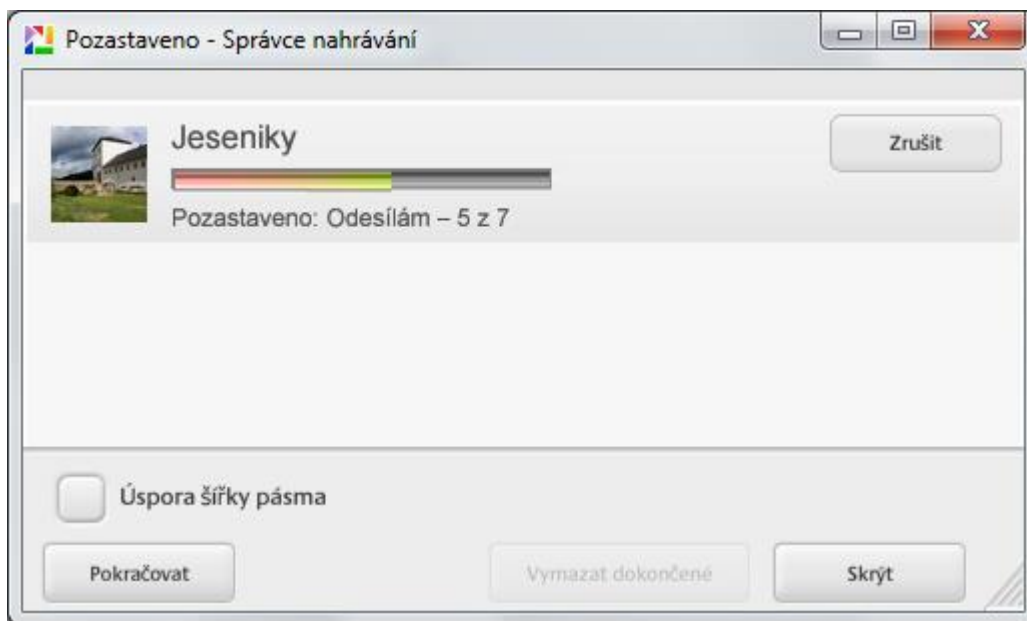

Obrázek 16: Sdílení alba Vylety se sociální sítí Google+

Druhou možností publikace fotografií na veřejné internetové prostranství je sdílení na stránky Google+ pomocí stejnojmenného tlačítka zelené barvy, což není nic jiného než integrace služeb programu Picasa s účtem na Google. Odlišností od výše zmíněné varianty je možnost publikace pouze části alba do nového, případně již existujícího alba. Opět je možné vybírat mezi původní velikostí snímku a velikostí vhodnou pro sdílení na Internetu. Položka *Přidat zprávu* je určena pro bližší popis právě vytvářeného alba. Velkou výhodou přináší nastavení viditelnosti daného alba, sestávající se z mnoha variant. Mezi základní je zahrnuta možnost rodina, přátelé, známí, sledování a veřejné. U rozšířeného nastavení je pak možné definovat přístup přímo jednotlivým uživatelům. Pokud není zvolena žádná z možností, zůstane se album viditelné pouze tvůrci.

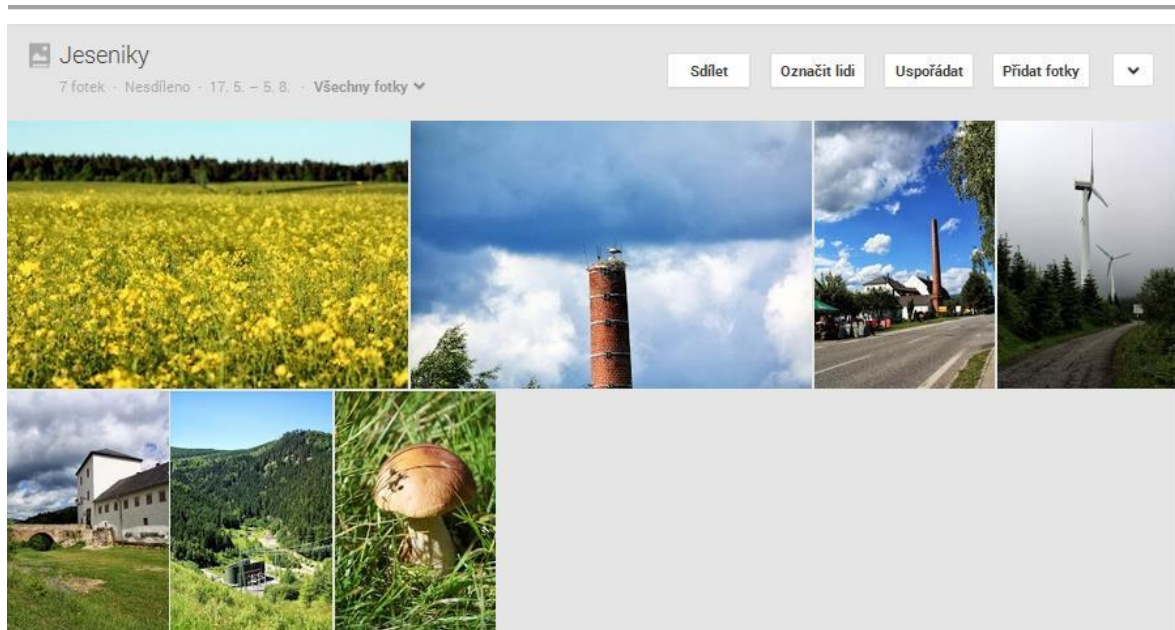
Po stisknutí tlačítka *Nahrát* je načteno dialogové okno *Správoce nahrávání*, zobrazující v jaké fázi se nacházejí přenášené fotografie. Přenos fotografií je možné

pozastavit stiskem stejnojmenného tlačítka. Při vykonání tohoto kroku se nabídka dialogového okna změní na možnosti *Zrušit*, *Skrýt* nebo *Pokračovat*. Rozhodnutí uživatele o odebrání snímků je podmíněno stiskem tlačítka *Zrušit* a následným stiskem tlačítka *Zrušit a odebrat*. Při výběru druhé možnosti je dialogové okno skryto a snímky, které měly být přeneseny do webové galerie, jsou přesunuty do fronty. Stisknutím tlačítka *Pokračovat*, probíhá přenos snímků od bodu, kde byly pozastaveny. Po zatrhnutí tlačítka *Úspora šířky pásma* dochází k redukci počtu přenášených bitů za sekundu a tím k menšímu zatížení datové linky.

Obrázek 17: Dialogové okno Správce nahrávání v programu Picasa

Po dokončení přenosu fotografií na online webovou galerii se nabídka dialogového okna změní na možnosti *Vymazat dokončené* či *Zobrazit online*. Je tedy velmi snadné do alba se snímky ihned nahlédnout bez zbytečného hledání. Pro pozdější zobrazení veškerých alb slouží ikona *G+* nebo *Fotky Google+* nacházející se v pravém horním rohu.

Obrázek 18: Sdílení alba Jeseniky se sociální sítí Google+

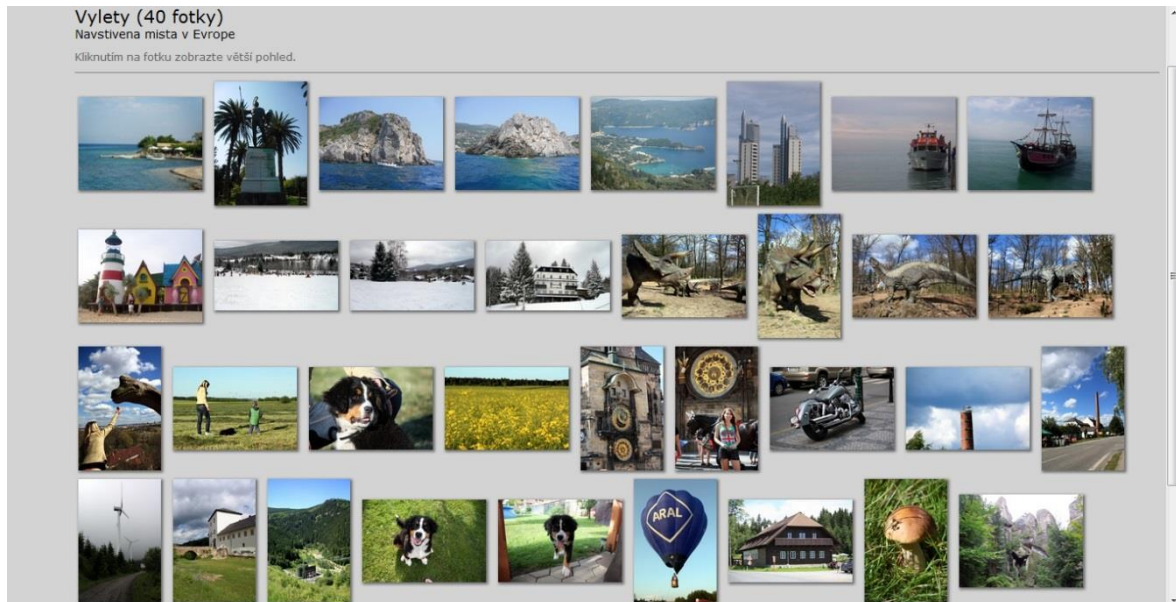
5.3.2 HTML GALERIE

Další možností je vytvoření HTML stránky s galerií. Pro vytvoření je nejprve potřeba založit či vybrat album s fotografiemi, z kterých bude galerie tvořena. Výhodou je, že výběr není striktně omezen na obsah celé složky, lze provést selekci jednotlivých snímků pouhým označením. Postup už nemůže být jednodušší. Kliknutím na *Exportovat jako stránku HTML* v nabídce *Složka* se zobrazí dialogové okno, v němž je možné provést jednoduchou konfiguraci HTML stránky.

Omezit lze například velikost exportovaných fotografií, kde je na výběr z několika pevně stanovených možností od rozlišení 320 pixelů (druhý rozměr je dopočítán), vhodných pro emailovou přílohu, až po původní velikost, hodící se spíše pro portfolio grafiků či fotografů. Mezi další položky, které lze spravovat patří *Název webové stránky*, čímž není bohužel úprava názvu samotného alba, ale pouze složka, do níž je galerie exportována. Dále umístění exportované stránky a výběr vhodné šablony, jejíž patřičný vzhled je zobrazen v náhledu po pravé straně. Po stisknutí tlačítka *Export* se zobrazí vygenerovaná HTML stránka s galerií. Pokud je součástí exportovaných fotografií popisek, je uveden místo názvu fotografie.

Pokud uživatelé nevyhovují omezené možnosti v nastavení galerie, je možné po otevření vygenerovaného adresáře editovat soubor style.css⁹ a stránku přizpůsobit svým požadavkům. Obsah složky lze poté pomocí FTP klienta přenést na uživatelův hosting a zpřístupnit tak veřejnosti.

Obrázek 19: Tvorba HTML galerie v programu Picasa

⁹ Kaskádové styly sloužící k úpravě designu webové stránky, např. barvy, stylu písma či jeho velikost.

6 MOŽNOSTI HROMADNÉ SPRÁVY FOTOGRAFIÍ

Účelem této kapitoly je seznámení s možnostmi, jak si zjednodušit práci spojenou s organizací, označováním, vyhledáváním, příp. se základními úpravami fotografií nebo též s jejich exportem.

6.1 HROMADNÁ SPRÁVA FOTOGRAFIÍ V PROGRAMU ADOBE PHOTOSHOP BRIDGE CS5

Se složkami je zacházeno obdobně jako v operačním systému. Při vytváření několika nových adresářů musí uživatel založit postupně jeden po druhém. Stejně tak je tomu s přejmenováním. To je možné opět jen samostatně, klepnutím pravého tlačítka na danou složku a volbou příkazu *Přejmenovat*. Bridge zvládá hromadný přesun, jakožto i kopírování několika složek, kde musí zajistit, aby se adresáře se soubory nacházely jak v cílovém umístění, tak i v původním, odkud kopírování začalo. Volby *Přesunout do* i *Kopírovat do* se u označených složek skrývají pod stiskem pravého tlačítka. Stejným postupem lze složky mazat příkazem *Odstranit*.

Bridge nabízí intuitivní práci se soubory. Pro rychlejší označení jak celých složek, tak i souborů je vhodné využívat klávesových zkratk. Zkratka *Ctrl + A* slouží pro výběr všech snímků v daném albu. Pro označení souvislé oblasti fotografií se podrží klávesa *Shift* a klepne se na první a poslední snímek. Výběr nesouvislé oblasti je proveden držením klávesy *Ctrl* a poklikáním na příslušné snímky. Velmi užitečná je funkce *Invertovat výběr*, pomocí níž lze zvolit snímky, které nemají patřit do finálního výběru a stiskem volby, nacházející se v nabídce *Úpravy*, vytvořit jejich doplněk.

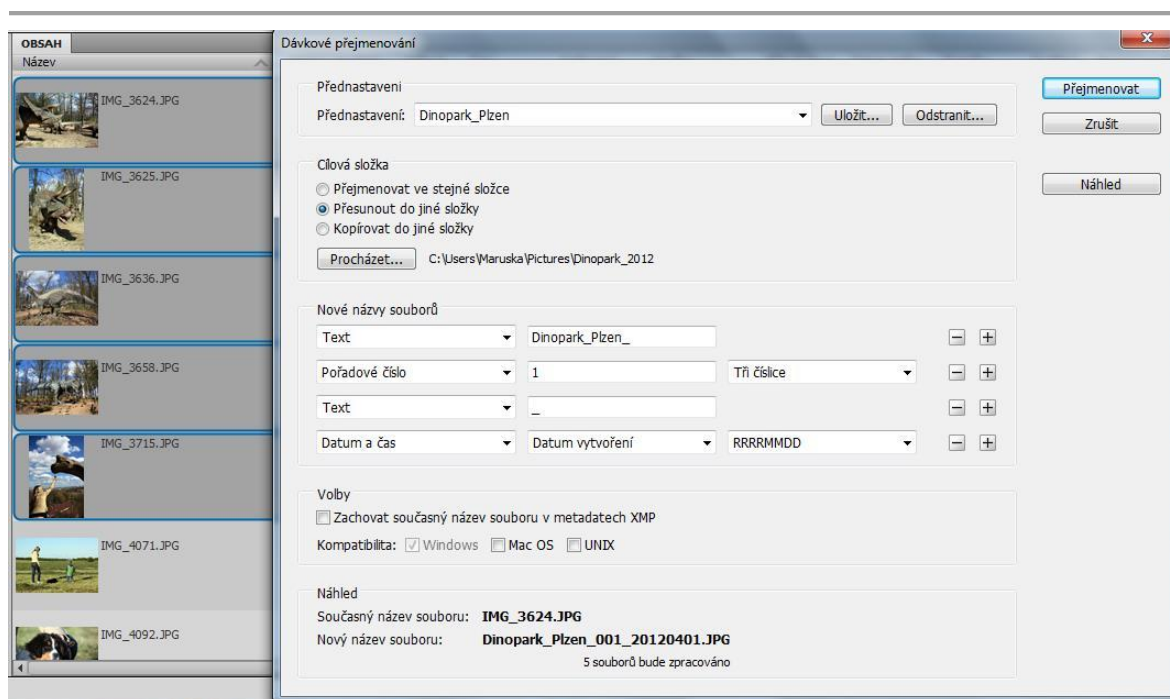
6.1.1 HROMADNÉ PŘEJMENOVÁNÍ FOTOGRAFIÍ

Kromě funkcí zmiňovaných u práce se složkami zvládá Bridge velmi dobře hromadně přejmenovat skupinu fotografií. Přejmenování jedné fotografie po druhé je velmi zdlouhavé, zvláště pokud je snímků velké množství. Označené

soubory jsou dávkově přejmenovány, kliknutím na stejnojmenné tlačítko v nabídce *Nástroje*. Dialogové okno *Dávkové přejmenování* obsahuje pokročilé možnosti, jak soubory pojmenovat. V sekci *Cílová složka* uživatel vybere, kam se mají přejmenované soubory uložit. Pokud nezůstávají ve stejné složce, je nutné zvolit cestu k cílové složce. Nové názvy souborů je možné kombinovat z vlastního textu, současného názvu souboru, pořadového čísla, pořadového písmene, data a času, metadat, názvu složky či provést náhradu řetězce nebo změnu přípony souboru.

Číslování není nutné dodržovat od jedničky, jak je programem defaultně přednastaveno. Také je možné definovat počet zobrazovaných číslic. Pokud uživatel neupravuje tisíce fotek, je zbytečné volit šestimístné číslování. U pořadových písmen není tato nabídka k dispozici. Uvedené datum odpovídá buď datu vytvoření, poslední změně souborů nebo datu dnešnímu či včerejšímu. Výběr také disponuje mnoha formáty, jak zobrazit den, měsíc a rok. Široká nabídka metadat je tvořena např. rozlišením, vyvážením bílé, ohniskovou vzdáleností a dalšími hodnotami. Řetězec nahrazuje původní název souboru za název nový. Ve spodní části dialogového okna se nachází sekce *Náhled*, zobrazující ihned po nastavení změn aktuální i původní název souboru.

Toto přednastavení je možné pro další použití v horní části dialogového okna vhodně pojmenovat a uložit, což při příštím dávkovém přejmenování snímků práci ulehčí.

Obrázek 20: Dávkové přejmenování souborů v programu Bridge

6.1.2 HROMADNÁ ROTACE SNÍMKŮ

Rotace fotografií do správné polohy je operací, bez které se většina uživatelů neobejde. Postup spočívá v označení všech snímků, u nichž má být provedena rotace a následném poklepnání na tlačítko *Otočit o 90° doleva* nebo *Otočit o 90° doprava* nacházející se v pravém horním rohu okna. Tyto možnosti, doplněné navíc o funkci *Otočit o 180°* jsou k dispozici také v nabídce *Úpravy*.

6.1.3 TVORBA KOLEKCÍ

Pro snadnější orientaci v souborech podporuje Bridge tvorbu tematicky zaměřených skupin fotografií neboli kolekcí. Jejich zobrazení je podmíněno zatržením v nabídce *Okna příkaz Panel Kolekce*. Existují dva typy kolekcí, chytré (Smart) a stálé, jejichž vytvoření není nic složitého. Vybrané snímky jsou označeny a je klepnuto v panelu nástrojů *Kolekce* na ikonu obálky, dále je zodpovězen dotaz: „Zahrnout vybrané soubory do nové kolekce?“ výběrem možnosti *Ano* a pojmenováním právě vytvářené kolekce. Chytré kolekce se používají k prohledání zvoleného místa a vyfiltrování snímků, odpovídajících zadaným kritériím. Kritéria mohou být různě kombinovaná a záleží jen na uživateli, zda

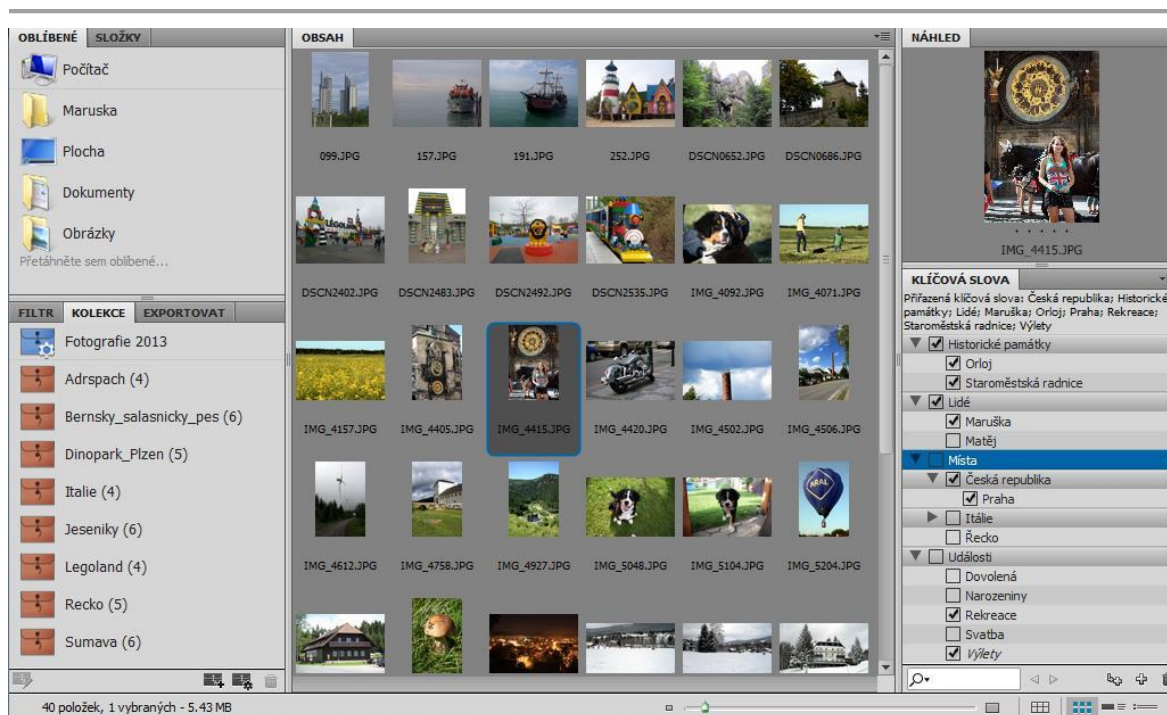
souhlasí se splněním jen některých ze zadaných či potřebuje, aby se shodovaly všechny.

6.1.4 TVORBA BALÍČKŮ

Kromě kolekcí, kde jsou snímky seskupeny do jednotlivých kategorií podle společného tématu, nabízí Bridge také balíčky, jejichž účel je podobný, ale patrné rozdíly mezi nimi jsou. Balíčky se používají k seskupení fotografií pod jednu miniaturu, všechny snímky ze složky jsou tedy viditelné, i když jsou zobrazené ve skupinách. To je mnohdy přehlednější, např. když je na výletě foceno několik snímků se stejnou historickou památkou, je možné snímky utřídit do jednoho balíčku. Tímto způsobem se album stává uspořádanějším. Princip spočívá v označení patřičných snímků, kliknutí na nabídku *Balíček* a příkaz *Seskupit do balíčku*.

6.1.5 HROMADNÉ PŘIŘAZOVÁNÍ KLÍČOVÝCH SLOV

Pro rychlé vyhledávání mezi velkým množstvím snímků je vhodné přiřazovat fotkám klíčová slova neboli slova popisující snímek samotný. Zadávání klíčových slov sice zabere určitý čas, ale rozhodně se tato práce při pozdějším vyhledávání vyplatí. Tento panel se zobrazí zatrhnutím v nabídce *Okna* položky *Klíčová slova*. Nové slovo popisující snímky, které jsou právě označeny, se vytvoří kliknutím na tlačítko voleb panelu a vybráním z nabídky *Nové klíčové slovo*, poté jeho pojmenováním a zatrhnutím políčka k němu příslušnému. Klíčová slova je možné do sebe vnořovat, mají totiž hierarchickou strukturu řazení nadřazených a podřazených. Je možné je libovolně přejmenovat, přesunout, sbalit či rozbalit a tím skrýt či zobrazit veškeré podskupiny nebo klíčová slova zcela odstranit. Vytvořenou strukturu klíčových slov je možné exportovat a importovat. To je vhodné v případě, kdy uživatel potřebuje tyto informace přenést.

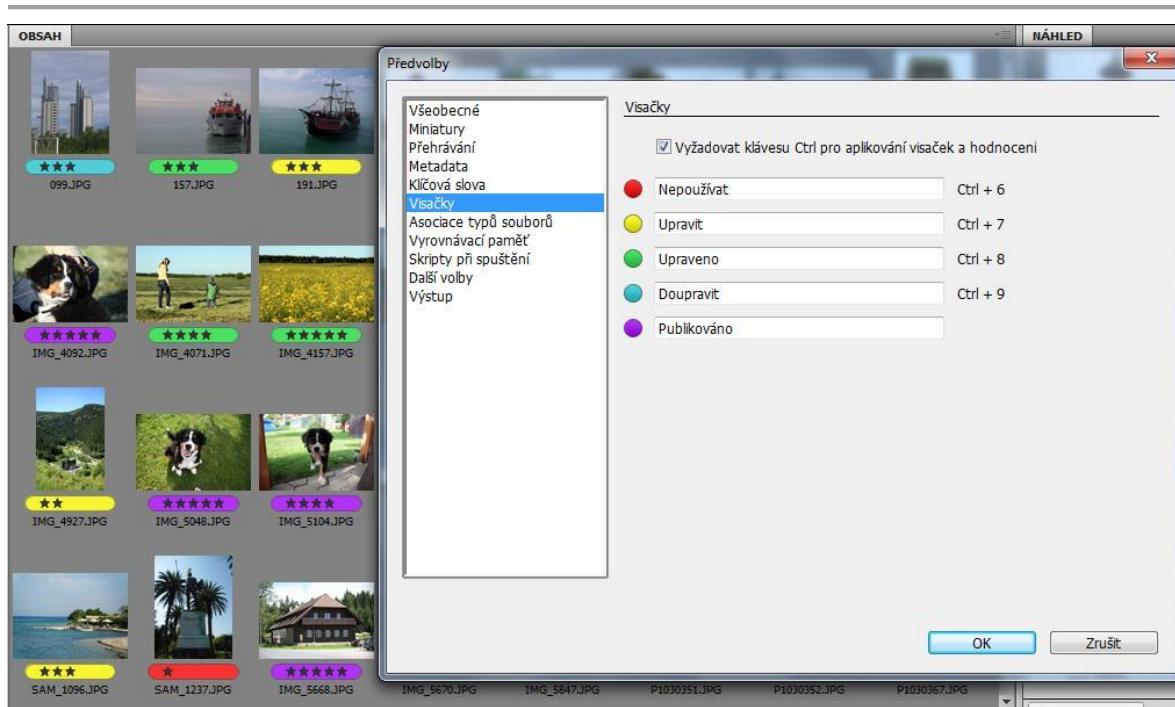
Obrázek 21: Tvorba kolekcí a klíčových slov v programu Bridge

6.1.6 HROMADNÉ HODNOCENÍ FOTOGRAFIÍ

S narůstajícím počtem snímků se schopnost orientace mezi nimi stává stále obtížnější a to i v dobře vytvořené struktuře složek. Výrobci fotoaparátů a grafických programů i fotografové samotní doporučují používat systém hodnocení obrázků a na základě tohoto systému provádět výběr snímků.

Základní variantou je hodnocení fotografií počtem hvězdiček. Tento způsob hodnocení se nachází v nabídce *Visačka* a je možné si vybrat z varianty *Bez hodnocení*, *Jedna až Pět hvězdiček* a *Zamítnout*. Hodnocení snímků je možné zvýšit či snížit tlačítky se stejnými názvy.

Na přípravu je poněkud složitější varianta druhá, hodnocení pomocí visaček. Tento způsob se sestává ze slovního i barevného hodnocení a je možné ho nastavit dle svých potřeb pod položkou *Předvolby* v nabídce *Úpravy*. Samotné použití této metody hodnocení není ani o trochu složitější, než hodnocení pomocí hvězdiček, jelikož se nachází ve stejné nabídce.

Obrázek 22: Hodnocení souborů pomocí hvězdiček a visaček v programu Bridge

6.1.7 FILTROVÁNÍ FOTOGRAFIÍ

Metadata, klíčová slova a hodnocení snímků jsou vyplňována zejména kvůli pozdější práci s fotkami, kdy je nejdůležitější jejich rychlé vyhledávání a přehled o jejich současném stavu. Pro toto hledání je důležité mít aktivovaný panel *Metadata* a *Klíčová slova*. Pak už stačí rozbalit seznam u tlačítka voleb panelu a zadat příkaz *Hledat*. Vždy je potřebné zvolit místo prohledávání a nastavit patřičná kritéria. Soubory splňující zadaná kritéria jsou následně zobrazeny. Vyhledávání podle hodnocení počtem hvězdiček se nachází v horní části panelu pod ikonou ve tvaru hvězdy s nápisem *Filtrovat položky podle hodnocení*.

Vyhledávání lze provést taktéž v panelu *Filtr*, zatržením příslušné položky, stejně jako vyhledávání podle hodnocení visačkami či podle jiných parametrů jako je typ souboru, datum vytvoření, poměr stran atd. Zcela nejjednodušší a v mnoha případech i postačující funkcí pro vyhledávání, je pole nacházející se v pravém horním rohu okna.

6.2 HROMADNÁ SPRÁVA FOTOGRAFIÍ V PROGRAMU ZONER PHOTO STUDIO 15 PRO

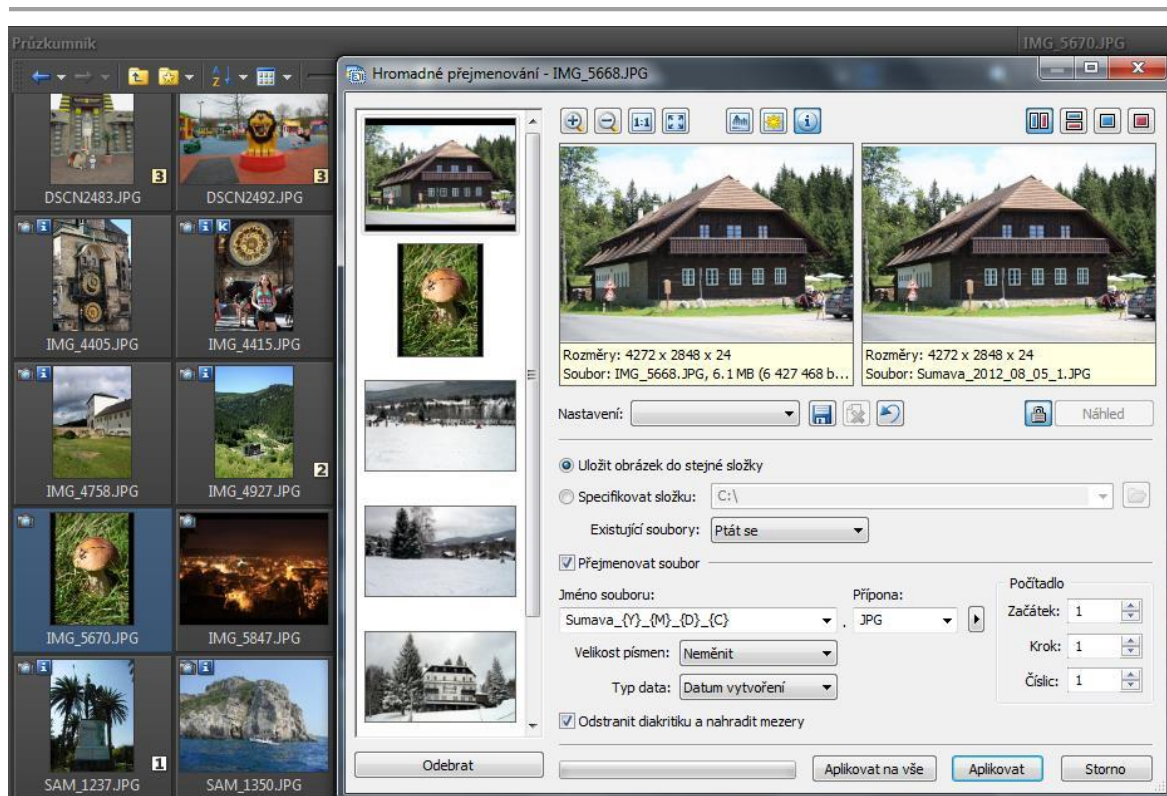
Nabídka hromadné správy složek se v Zoneru nijak výrazně neliší od systémové nabídky operačního systému Windows. Po označení patřičných složek, vyvolání místní nabídky pomocí pravého tlačítka myši a výběru požadované operace jsou složky po nastavení cílové cesty přesunuty či překopírovány na určené místo. Dále je možné měnit jejich ikonu, přidat veškeré soubory, které adresáře obsahují do katalogu a samozřejmě také celé adresáře odstranit. Složky lze řadit podle určitých kritérií kliknutím na nabídku *Organizovat* a *Seřadit podle*. Na fotografie lze aplikovat identické možnosti nastavení, vyjma změny ikony. Navíc jsou obohaceny o mnohé další funkce, které uživateli zpříjemní nebo urychlí práci.

6.2.1 HROMADNÉ PŘEJMENOVÁNÍ FOTOGRAFIÍ

Každý fotograf, který poměrně často pořizuje snímky, ocení možnost hromadného přejmenování fotografií, nacházející se pod stejnojmennou položkou v nabídce *Organizovat*. Zobrazené dialogové okno je poměrně propracované, ovšem obsahuje řadu dalších informací, které s přejmenováním souborů přímo nesouvisí, např. histogram či přepal snímku.

I když program zobrazuje okno sloužící k hromadnému přejmenování souborů, tato možnost je ve výchozím stavu vypnuta. Pro její aktivaci je nutné zatrhnout sekci *Přejmenovat soubor*. Klepnutím do pole s názvem *Jméno souboru* napíše uživatel text, který libovolně doplní o čas, jméno autora, název a počítadlo, které rovněž jako v předchozím případě nemusí začínat číslem jedna. Na výběr je také z velikosti písma a data vytvoření snímku či data jeho poslední úpravy. Volbou *Aplikovat vše* jsou přejmenovány všechny vybrané fotografie.

Obrázek 23: Hromadné přejmenování souborů v programu Zoner

6.2.2 HROMADNÁ ROTACE SNÍMKŮ

Rotace snímků do správné polohy je nedílnou součástí každého programu pro správu fotografií. V tomto případě je možné vybírat z několika cest, jak k výsledku dospět a není potřeba zdůrazňovat, že snímky musí být předem označeny. V panelu rychlých úprav se nachází dvě ikony se šipkou naznačující rotaci doprava a doleva. Dále kliknutím pravého tlačítka na snímky je ve výběru možnost *Otočit vlevo* a *Otočit vpravo*. Tytéž volby jsou v nabídce *Upravit*. Při využití jakékoli možnosti jsou vždy vytvářeny pro změněné snímky zálohy originálů. Velkým pomocníkem je *Hromadný filtr* nacházející se pod položkou *Upravit*, pomocí něhož mohou být fotografie natočeny přesně tak, jak uživatel nadefinuje.

6.2.3 TVORBA KATALOGŮ

Fotografie má uživatel možnost zařadit do katalogů. Ty se používají pro snadnější vyhledávání ve všech složkách. Obsahem katalogu jsou automaticky přidání zástupci obrázků, které uživatel prohlížel nebo přidal fotografie bez prohlížení.

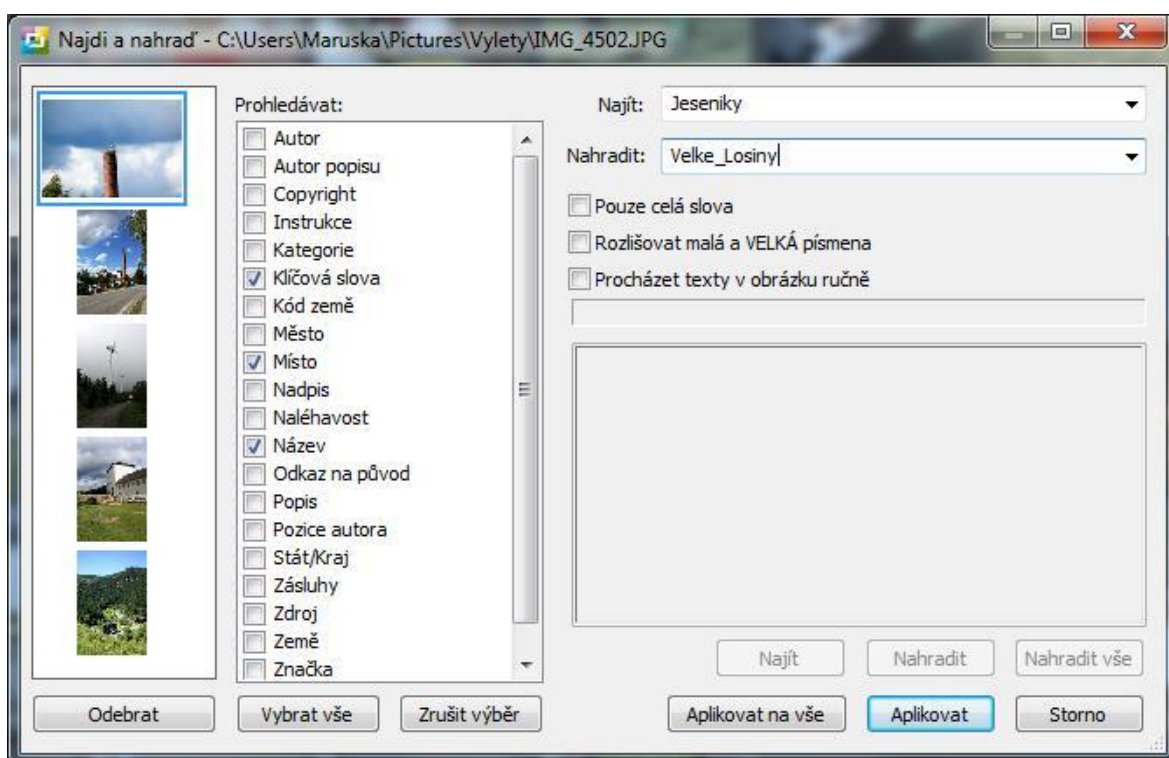
Do katalogu jsou bez prohlížení přidány položky příkazem *Organizovat* a následně *Přidat soubory do katalogu*. V dialogovém okně může uživatel použít *Aktuální složku* nebo vytvořit *Seznam složek*.

6.2.4 HROMADNÉ PŘIŘAZOVÁNÍ KLÍČOVÝCH SLOV

Jak už bylo řečeno, klíčová slova jsou důležitá zejména pro zpětné dohledávání snímků. Pod položkou *Informace* a volbou *Hromadné přiřazení informací* je možné definovat klíčová slova dle libosti uživatele. Okno je tvořeno ze tří částí, *Přidat*, *Odebrat* a *Dostupná klíčová slova*, v nichž jsou definována vlastní klíčová slova. Přiřazení výběru probíhá kliknutím na tlačítko *Použít*.

6.2.5 HLEDÁNÍ A NAHRAZOVÁNÍ INFORMACÍ

Funkcí vhodnou nejen pro změnu klíčových slov, autora či popisu fotografie je příkaz *Najdi a nahrad'* nacházející se v nabídce *Informace*. Uživatel zvolí, jaké části bude program prohledávat, dále text, který bude hledán a za co bude záznam v případě shody nahrazen.

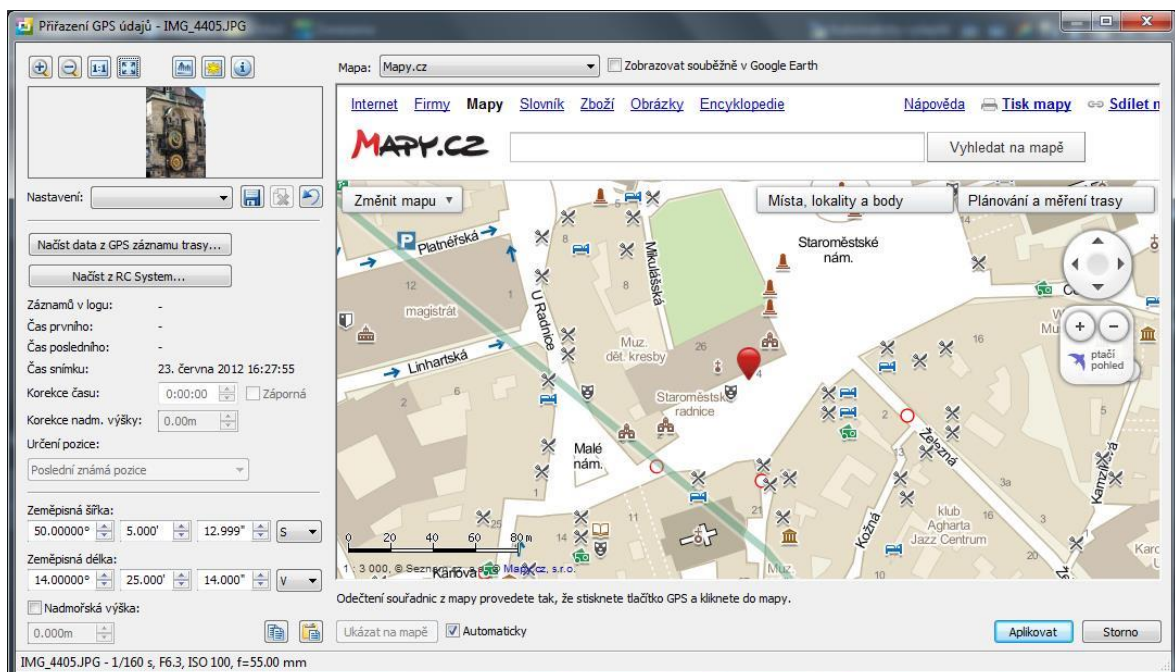
Obrázek 24: Funkce Najdi a nahrad' v programu Zoner

6.2.6 HROMADNÉ HODNOCENÍ FOTOGRAFIÍ

Snímky je možné hromadně hodnotit dvojím způsobem. První varianta, hodnocení hvězdičkami, je shodná s programem Bridge a skýtá se v nabídce *Informace*. Druhou variantou je přiřazení značky, což spočívá ve výběru z nemalé nabídky barev. Po selekci se v levém dolním rohu ikony s obrázkem objeví čtverec s patřičnou barvou. Obě hodnocení lze nastavit pod položkou *Informace* příkazem *Hromadné přiřazení informací*.

6.2.7 HROMADNÉ PŘIŘAZENÍ GPS SOUŘADNIC

Se stále rozšiřující se podporou GPS čipu ve fotoaparátech je velice užitečnou funkcí programu přiřazení těchto souřadnic daným snímkům. Polohu lze zadávat i manuálním způsobem v případě absence čipu či ji editovat zpětně. Uživatel si tak snadno může prohlédnout, jaká místa už navštívil, případně kde se místo pořízení fotografií nachází. Přiřazení GPS souřadnic provede uživatel v nabídce *Informace*, volbou *GPS* a příkazem *Přiřadit GPS údaje*.

Obrázek 25: Přiřazení zeměpisných souřadnic fotografií se Staroměstským orlojem v programu Zoner

6.2.8 FILTROVÁNÍ FOTOGRAFIÍ

Filtrovat fotografie podle zadaných klíčových slov, názvů souborů, data pořízení snímků, jejich velikostí, GPS souřadnic a dalších pokročilých funkcí je možné kliknutím v nabídce *Organizovat* na *Filtrovat zobrazení*. Téměř identické funkce nabízí položka *Najít*, u které je navíc specifikováno místo prohledávání.

K hromadným úpravám fotografií je velmi šikovným pomocníkem *Hromadný filtr*, který byl již zmiňován při úpravě rotace. Jeho použití je široké. Od úpravy expozice, vložení textu do obrázků či odstranění šumu až po možnost vytvořit okraje, rámečky nebo změnit rozměry fotografií.

6.2.9 DALŠÍ HROMADNÉ ÚPRAVY FOTOGRAFIÍ

V panelu nástrojů *Upravit* se nachází další možnosti pro hromadnou správu, které uživateli ulehčí případnou práci se snímky. Uživatel má možnost výběru z velké nabídky *Vylepšení*, *Efektů* a *Ostatní* (práce s TIFF formáty). Pokud rozměry obrázků nejsou vyhovující, lze je změnit, stejně tak jako velikost plátna, typ okrajů a rámečků. Hojně využívaný je také specifický ořez fotografií, vložení textu do obrázku či obrázku do obrázku.

6.3 HROMADNÁ SPRÁVA FOTOGRAFIÍ V PROGRAMU PICASA 3

Program Picasa není primárně určen pro hromadnou práci se složkami. Funkce hromadného přejmenování, přesunů či kopírování stejně tak jako odstranění složek program nepodporuje. Jednotlivých složek se toto omezení netýká.

Pro hromadný přesun fotografií se nabízí dvě možnosti. Označením snímků určených k přesunu a kliknutím pravého tlačítka na volbu *Přesunout do nové složky* jsou fotografie po vyplnění názvu a popisu nového alba umístěny v nové složce ve stejné úrovni adresářové struktury jako složka původní. Přesunutí fotografií v rámci existujících složek se provádí tak, jak je všeobecně známo, jejich označením a přetažením pomocí myši do příslušné složky. Kopírování, vyjmutí nebo invertování výběru snímků je samozřejmostí.

Pokročilou funkcí je využití *Exportu do složky* v nabídce *Soubor*, kde je možné definovat umístění, rozlišení a kvalitu snímků, případně vlastní vodoznak.

6.3.1 HROMADNÉ PŘEJMENOVÁNÍ FOTOGRAFIÍ

Důležitým aspektem správy fotografií je jejich logické pojmenování. Po kliknutí v nabídce *Fotka* na výběr *Hromadná úprava* a příkaz *Přejmenovat...* se zobrazí dialogové okno, ve kterém je definována struktura budoucího názvu fotografií. Lze konkretizovat výchozí jméno vlastním textem, datem pořízení, případně i rozlišením fotografie. Fotografie se shodným názvem jsou rozlišovány přidáním číselné hodnoty inkrementované o hodnotu jedna na konec názvu.

6.3.2 HROMADNÁ ROTACE SNÍMKŮ

Hromadná změna orientace fotografií je velice intuitivní. V panelu nabídky *Fotka* provede uživatel změnu volbou *Hromadná úprava* a možnostmi *Otočit vpravo* či *Otočit vlevo*. Alternativou je použití ikon otočení nacházejících se ve spodní části programu.

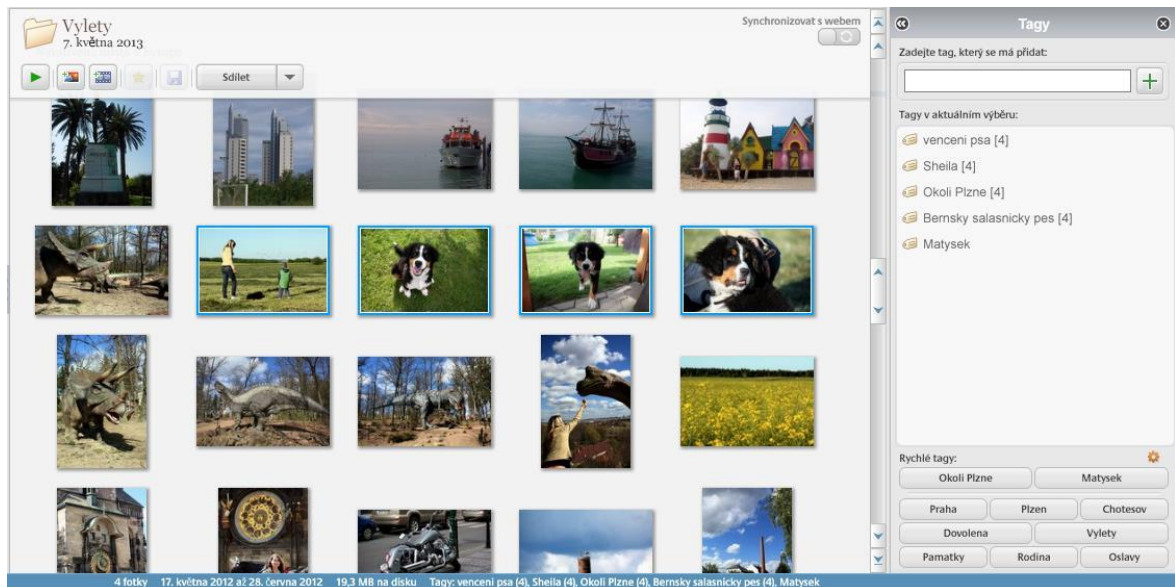
6.3.3 TVORBA ALB

V rámci vlastního třídění lze fotografie přiřazovat do uživatelem definovaných alb. Jedná se o sbírku tvořenou zástupci snímků ukazujících na originální fotografie. Pracuje se s nimi jako s klasickými zástupci. Pokud tedy uživatel smaže zdrojové fotografie, odkazy zanikají. Opačně to neplatí. Označené fotografie lze po stisknutí pravého tlačítka a volby *Přidat do alba* zařadit do již existujícího alba či vytvořit album nové. Existují i dvě předem definovaná alba, *Fotky označené hvězdičkou* a *Spořič obrazovky*.

6.3.4 HROMADNÉ PŘIŘAZOVÁNÍ KLÍČOVÝCH SLOV

Přiřazování popisků fotografiím se nachází pod nabídkou *Zobrazit* výběrem *Tagy*. Zde uživatel daným snímčkům přikládá klíčové informace, charakterizující konkrétní snímky. Přidání spočívá v zadání tagu neboli klíčového slova. V dřívějších verzích programu lze narazit na označení štítky. Pokud uživatel

používá úzký výběr klíčových slov, ocení *Konfiguraci rychlých tagů* ve spodní části sekce *Tagy*. Vybrané fotografie má uživatel možnost také označit hvězdičkou.

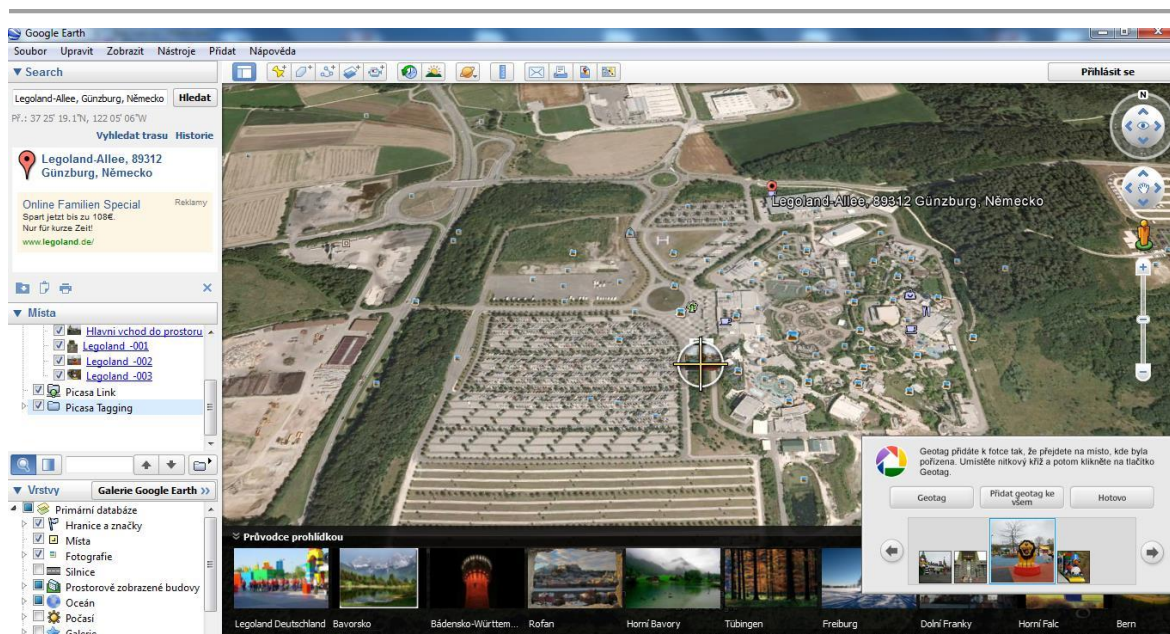
Obrázek 26: Hromadné přiřazení rychlých tagů vybraným fotografiím v programu Picasa

6.3.5 HROMADNÉ HODNOCENÍ FOTOGRAFIÍ

Nedá se hovořit o hodnocení v pravém slova smyslu, neexistuje zde stupnice pro určení počtu hvězdiček. Je tak možné označit fotografie pouze jednou hvězdičkou, což signalizuje přidání fotografií mezi oblíbené.

6.3.6 HROMADNÉ PŘIŘAZENÍ GPS SOUŘADNIC

Tato možnost v programu Picasa existuje, ovšem pro její využití je nutné doinstalovat aplikaci Google Earth, která je taktéž freewarem. Funkce *Geotagu* je přístupná v panelu nabídky *Nástroje*. K nalezení polohy pořízených snímků pomáhá uživateli vyhledávací pole. Přesnou polohu definuje uživatel umístěním nitkového kříže a přiřazením souřadnic jednotlivým fotografiím, případně všem naráz.

Obrázek 27: Přiřazení zeměpisných souřadnic fotografiím pořízených ve městě Günzburg v programu Picasa

6.3.7 FILTROVÁNÍ FOTOGRAFIÍ

Uživatel má možnost výběru ze základní sady filtrů, nacházející se v horní části programu, obsahující možnost zobrazení fotografií označených hvězdičkou, obsahující obličej, geotag či filmy. Další možností je filtrování podle stáří dat, které je možné navolit posunem po jednoduché horizontální ose. Osa nabývá krajních hodnot stáří fotografií od 2 dnů po 20 let. V neposlední řadě může uživatel využít textové pole, jehož obsah je porovnán s názvy obrázků, složek, daty vytvoření i klíčovými slovy. Program zvládá i hledání podle formátu souborů. Případné shody zobrazí spolu s přehlednou statistikou.

6.3.8 DALŠÍ HROMADNÉ ÚPRAVY FOTOGRAFIÍ

Vyjma výše zmiňovaných vlastností si program poradí také s hromadnými úpravami typu automatické barvy, automatický kontrast či zkusím štěstí. Dále na fotografie aplikuje nejrůznější filtry jako např. černobílé fotografie, doostření, sépie, zesílení teplých odstínů či zrnitý film. Nechybí ani uživateli často využívaná funkce potlačení červených očí. Všechny tyto možnosti jsou k nalezení v nabídce *Fotka* pod položkou *Hromadná úprava*.

---

7 ZHODNOCENÍ

Po seznámení s programy pro správu fotografií určených především pro ulehčení práce s metadaty, tvorbu webových galerií a hromadnou úpravu fotografií, nastává chvíle jejich zhodnocení. Všechny editory lze pro tyto účely využít, ovšem po detailním prozkoumání je třeba si uvědomit, že i když řeší stejnou problematiku, přistupují k ní odlišně.

Je vhodné připomenout, že si editory liší se v ceně, úrovni propracování i hardwarových nárocích, dokáží úspěšně konkurovat. Nebojím se dokonce říci, že někdy méně znamená více. Vždy ovšem záleží na konkrétních nárocích uživatele. Stěžejní část zvládnou, byť v omezené míře, všechny srovnávané programy. Rozdíl představují v možnostech nastavení a složitosti.

Každý program přisuzuje metadatům jinou důležitost. Zobrazení EXIF a IPTC vlastností je jejich samozřejmostí. Modifikace IPTC je podporována všemi programy, Picasa má ovšem oproti konkurenci výrazně menší možnosti jejího nastavení. Obecně není editace EXIF údajů žádoucí, a tak není překvapením, že změny povoluje pouze jediný program, Zoner. Velice příjemnou volbou je možnost vytvoření vlastní předlohy metadat, zvláště pak v Zoneru, kde je možné využít nejen možnosti *Zobrazit vždy* a *Nezobrazovat*, jako v Bridge, ale také zobrazit pouze existující data. Pro práci s metadaty je velmi vhodný program Zoner, naopak podprůměrný je program Picasa.

V případě publikace webových galerií se tolik rozdílů nenabízí, alespoň v rámci generování. Všechny programy umožňují export fotografií do vlastní HTML galerie, kterou má uživatel možnost patřičným způsobem přizpůsobit svým představám. Změny jsou zejména v detailech nastavení a množství předpřipravených šablon, z nichž nejvíce vyniká Bridge, který svou kvantitou a přehledností předčí své konkurenty. Velmi podobné možnosti konfigurace

---

nabízí Zoner, ovšem za cenu nižší přehlednosti. Program Picasa se spíše hodí pro nenáročného uživatele.

Velké překvapení přináší propojení s online webovými galeriemi. Širokou podporu online galerií nabízí software Zoner s podporou vlastní galerie Zonerama, velice oblíbeného Flickr, sociální sítě Facebook a Google+. U Picasy, jakožto produktu firmy Google, je propojení se sociální sítí Google+ zcela logické. Velkým pomocníkem je synchronizace fotografií s online galerií, jenž je neocenitelným nástrojem zasluhující se o vždy aktuální obsah na Google+. Program Bridge dopadl nejhůře, jelikož nepodporuje propojení ani s jednou z online webových galerií, což je patrně dáno konceptem programu. Jedná se totiž o doplněk k profesionálnímu bitmapovému editoru a je otázkou, jestli je tato funkcionality uživatelem požadována.

Způsoby a možnosti, jaké programy nabízí při hromadných úpravách, jsou velice podobné. V rámci hromadného přejmenování disponuje Bridge jako jediný podrobným specifikátorem budoucích názvů souborů. Uživateli programu Zoner se může zdát struktura dávkového přejmenování trochu nepřehledná, navíc obsahuje nadbytečné informace, které s přejmenováním přímo nesouvisí, např. histogram, přepal fotografií. Dávkové přejmenování umožňuje Picasa pouze v omezené míře.

K organizaci souborů do podskupin nabízí jednotlivé programy své pomocníky. V programu Bridge uživatel vybírá mezi balíčky a kolekcemi, v Zoneru je možné přidat snímky do katalogu a Picasa umožňuje seskupit snímky do výchozích, předem definovaných či do nově vytvořených alb. V dané problematice se nejvíce osvědčil Bridge, který díky svým funkcím nabízí uživatelům vysoký komfort.

Přiřazení klíčových slov zvládají všechny programy. Bridge umožňuje vytvoření hierarchické struktury na kvalitní úrovni, zatímco Picasa nabízí velice jednoduché a přívětivé prostředí k definování často používaných tagů. Dostí nepřehledná,

---

zdlouhavá a podstatně komplikovanější je práce s klíčovými slovy v programu Zoner.

Hodnocení snímků je v nabídce všech programů. Každý z nich nabízí uživateli různé možnosti. Nejslabší se jeví program Picasa, kde je možné přiřadit fotografiím pouze jednu hvězdičku a zařadit je tak mezi oblíbené. Hodnocení v pravém slova smyslu nabízí až Bridge a Zoner. U obou z nich je možné vybírat jak z počtu hvězdiček, tak i předem definovaných barev. Bohužel nelze ovlivnit ani v jednom z programů počet a odstín barev. V programu Bridge je k barvám přiřazen také uživatelem zvolený popisek umožňující definovat význam konkrétní barvy.

Spojení fotografie s místem jejího pořízení v mapě je pro uživatele vhodné v případě, že mu bude i po čase připomenuto, kde byla fotografie pořízena. Bridge dokáže GPS souřadnice pouze zobrazit a to jen v případě, že je fotoaparát vybaven GPS přijímačem a do snímku ukládá patřičné hodnoty o poloze. Možnost přiřadit fotografiím přesnou polohu v mapě není opomenuta v programu Zoner a po nainstalování aplikace Google Earth tuto možnost nabízí taktéž program Picasa.

Uvedené silné a slabé stránky srovnávaných programů jsou pro lepší přehlednost a komplexnost shrnuty do tabulky.

	Bridge	Zoner	Picasa
Metadata			
Zobrazení a úprava	++	+++	+
Vytvoření vlastní předlohy	++	+++	---
Webové galerie			
HTML galerie	+++	++	+
Online galerie	---	+++	+
Hromadná správa fotografií			
Přejmenování	+++	++	+
Rotace	+++	+++	+++
Seskupení	+++	+	+
Klíčová slova	+++	+	++
Hodnocení	+++	++	+
Přiřazení GPS souřadnic	---	++	++
Filtrování	+++	+++	++

Tabulka 1: Tabulka hodnotící funkce programů Bridge, Zoner a Picasa

---

8 ZÁVĚR

Správci fotografií jsou v současné době hojně využívaným nástrojem pro práci s fotografiemi a jejich následnou organizací. Aplikací tohoto typu existuje celá řada, počínaje freewary nabízející spíše základní funkce až po komplexně ucelenou nabídkou programů konče, k jejichž využití je nutná určitá investice.

Účelem práce bylo představit a následně porovnat vybrané aplikace. Konkrétně se jedná o Adobe Photoshop Bridge CS5, zastupující profesionální řešení od firmy Adobe, Zoner Photo Studio 15 PRO, který je též velice efektivním nástrojem pro správu a Picasa 3, překvapující svou kvalitou vzhledem k nulovým pořizovacím nákladům. Jedná se totiž o zástupce kategorie freewaru. Stěžejní funkce jsou zastoupeny u každého z nich a rozdíly se vyskytují pouze v možnostech konfigurace, vzhledu a s ním spojeným stupněm přehlednosti uživatelského prostředí.

Program Bridge má silné stránky při definici vlastní předlohy metadat. Dále nabízí široké spektrum možností při generování vlastní webové galerie. V oblasti hromadných úprav nabízí oproti konkurenci užitečné funkce spojené se seskupením fotografií do balíčků a kolekcí či hodnocením dle barvy obohacené o slovní popis. V dnešní době velkého rozmachu sociálních sítí naopak zamrzí nulová podpora online galerií. Celkově se s tímto programem pracuje velmi dobře. Svůj účel plní na výbornou, nicméně řada uživatelů zvolí pro svou práci jiné řešení, především kvůli ceně. Bridge je součástí několika programů od firmy Adobe. Při koupi produktu Adobe Photoshop CS5, jsou pořizovací náklady přibližně 10 000 Kč. Za takovou cenu uživatel nedostává jen výkonného správce fotografií, nýbrž také jeden z nejprofesionálnějších bitmapových editorů. [18]

Program Zoner, z dílny českých tvůrců, vyniká převážně v oblasti práce s metadaty. Příjemným překvapením je rozsáhlá podpora online webových galerií a možnost přiřazení GPS souřadnic k fotografiím. Trochu matoucí je opakující se

---

výskyt stejných funkcí na více místech nebo informací pro danou práci nadbytečných. Složitá a zdlouhavá je taktéž práce s definováním klíčových slov. S ohledem na cenu a množství nabízených funkcí, kterými se velice podobá programu Bridge, ho mohu více než doporučit. Edici Zoner Photo Studio 15 PRO je možné zakoupit za 1 499 Kč a pro méně náročné uživatele postačí edice Zoner Photo Studio 15 HOME, jejíž cena je poloviční. [11]

Program Picasa konkuruje výše zmíněným programům v oblasti webových galerií. Práci s klíčovými slovy zvládá na dobré úrovni, především při definování a používání rychlých tagů. Naopak velmi negativní je omezení práce s metadaty, u kterých není možné definovat vlastní předlohu. I když je program Picasa, šířený ve formě freewaru, ochuzen o některé funkce, jež jeho konkurenti obsahují, nabízí přesto komfortní správu fotografií, která je pro domácí použití a nenáročného uživatele dostačující. Picasa jasně dokazuje, že méně je někdy více a pro svoji jednoduchost, přehlednost, logické rozmístění prvků a v neposlední řadě i rychlost si své zákazníky vždy najde. [13]

Je těžké vybrat nejlepšího, protože vždy záleží na konkrétních požadavcích uživatele a také na částce, kterou je ochoten investovat. Adobe Photoshop a Zoner Photo Studio nabízí trial verzi, během které má uživatel možnost se s programy podrobně seznámit, vyzkoušet je a zjistit, co mu opravdu vyhovuje.

---

9 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Fotografie demonstrující změny v XMP souboru	7
Obrázek 2: Původní XMP soubor s teplotou 4 900 K.....	7
Obrázek 3: Modifikovaný XMP soubor s teplotou 2 000 K.....	8
Obrázek 4: Zobrazení panelu Metadata v programu Bridge.....	14
Obrázek 5: Vytvoření vlastní předlohy metadat v programu Bridge	16
Obrázek 6: Zobrazení panelu Informace v programu Zoner	18
Obrázek 7: Vytvoření vlastní předlohy metadat v programu Zoner	19
Obrázek 8: Editace EXIF informací v programu Zoner	19
Obrázek 9: Zobrazení panelu Vlastnosti v programu Picasa	21
Obrázek 10: Nastavení IPTC pro album Vylety v programu Picasa	22
Obrázek 11: Tvorba HTML galerie v programu Bridge.....	26
Obrázek 12: Sdílení veřejného alba Vylety s online webovou galerií Zonerama	27
Obrázek 13: Sdílení soukromého alba Vylety na sociální síť Facebook	28
Obrázek 14: Sdílení alba Vylety přístupného pouze tvůrci a jeho rodině na online webovou galerii Flickr.....	29
Obrázek 15: Tvorba HTML galerie v programu Zoner.....	31
Obrázek 16: Sdílení alba Vylety se sociální sítí Google+	33
Obrázek 17: Dialogové okno Správce nahrávání v programu Picasa	34
Obrázek 18: Sdílení alba Jeseniky se sociální sítí Google+	35
Obrázek 19: Tvorba HTML galerie v programu Picasa.....	36
Obrázek 20: Dávkové přejmenování souborů v programu Bridge	39
Obrázek 21: Tvorba kolekcí a klíčových slov v programu Bridge.....	41
Obrázek 22: Hodnocení souborů pomocí hvězdiček a visaček v programu Bridge	42
Obrázek 23: Hromadné přejmenování souborů v programu Zoner	44
Obrázek 24: Funkce Najdi a nahraď v programu Zoner	45
Obrázek 25: Přiřazení zeměpisných souřadnic fotografií se Staroměstským orlojem v programu Zoner	46
Obrázek 26: Hromadné přiřazení rychlých tagů vybraným fotografiím v programu Picasa.....	49
Obrázek 27: Přiřazení zeměpisných souřadnic fotografiím pořízených ve městě Günzberg v programu Picasa.....	50

10 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Tabulka hodnotící funkce programů Bridge, Zoner a Picasa..... 54

---

11 SEZNAM LITERATURY

- [1] NATIONAL INFORMATION STANDARDS ORGANIZATION. *Understanding metadata* [online]. Bethesda, MD: NISO, 2004 [cit. 2013-01-21]. ISBN 18-801-2462-9. Dostupné z:
<http://www.niso.org/publications/press/UnderstandingMetadata.pdf>
- [2] *Standards: EXIF: META Resources*. Photo Metadata [online]. [cit. 2013-01-30].
Dostupné z: <http://www.photometadata.org/meta-resources-metadata-types-standards-exif>
- [3] *EXIF: Specifications* [online]. 2003 [cit. 2013-06-13]. Dostupné z:
<http://www.exif.org/specifications.html>
- [4] *The International Press Telecommunications Council* [online]. London [cit. 2013-01-30]. Dostupné z: <http://www.iptc.org/>
- [5] KRÁL, Mojmír. *Adobe Photoshop CS5: podrobný průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 281 s., 16 s. barev. obr. příl. Průvodce (Grada). ISBN 978-80-247-3723-2.
- [6] *What is Metadata*. CHASTAIN, Sue. Graphics Software [online]. [cit. 2013-05-18]. Dostupné z: <http://graphicssoft.about.com/od/glossary/f/metadata.htm>
- [7] DOLEJŠÍ, Tomáš. *XMP soubor, nenápadný dřič*. Fotorádce [online]. Praha: Orbis, 2011 [cit. 2013-05-21]. Dostupné z: <http://www.fotoradce.cz/xmp-soubor-nenapadny-dric-clanekid879>
- [8] *Digistudio IMPROMAT* [online]. 2012 [cit. 2013-05-21]. Dostupné z:
<http://www.impromat.cz/digistudio/>
- [9] *Introduction to the ICC profile format*. International Color Consortium [online]. 2009 [cit. 2013-05-25]. Dostupné z: <http://www.color.org/iccprofile.xalter>
- [10] KRÁL, Mojmír. *Zoner Photo Studio 14: upravujeme fotografie*. Brno: Zoner Press, 2011, 172 s. ISBN 978-80-7413-169-1
- [11] *Zoner Photo Studio* [online]. 2013 [cit. 2013-06-03]. Dostupné z:
<https://www.zoner.cz/>
- [12] *Picasa Geeks: Free Weekly Articles* [online]. 2013 [cit. 2013-06-03]. Dostupné z:
<http://picasatutorials.com/>

- [13] *Picasa* [online]. 2013 [cit. 2013-06-12]. Dostupné z: <http://picasa.google.com/>
- [14] *Photoshop: Vytváření galerií pro web*. Adobe Systems Software [online]. Ireland, 2013 [cit. 2013-06-03]. Dostupné z: http://help.adobe.com/cs_CZ/photoshop/cs/using/WS4E0B683E-B96D-419d-A781-97F28656C527.html
- [15] BŘEZINA, Petr. *Webová fotogalerie pro každého*. [online]. 2007 [cit. 2013-06-09]. Dostupné z: http://digiarena.e15.cz/webova-fotogalerie-pro-kazdeho_4
- [16] *About The Licenses: Three "Layers" Of Licenses*. Creative Commons [online]. [cit. 2013-06-11]. Dostupné z: <http://creativecommons.org/licenses/>
- [17] *About Google Drive storage*. Google [online]. 2013, Jun 6 [cit. 2013-06-09]. Dostupné z: <https://support.google.com/accounts/answer/2736257>
- [18] *Amazon* [online]. [cit. 2013-06-11]. Dostupné z: <http://www.amazon.com/>

12 RESUME

This bachelor thesis presents three different photo manager programs, which were selected on the basis of interest and differences between them. These selected programs are Zoner Photo Studio 15 PRO, Adobe Photoshop Bridge CS5 and Picasa 3. The program Bridge is a part of the large software package Adobe Photoshop CS5, Picasa is one of the freeware and the last one, Zoner, is professional software produced by Czech company.

The aim of this thesis is the introduction with the selected programs. The emphasis is placed especially on the work with metadata, interconnection of the software with websites galleries and a mass photo management. For illustration of the some functions were used a set of 40 photos.

With all programs were made the same tasks, whose results were then compared. The comparison shows that all programs fulfill their basic purpose and can be safely used. Some differences are only in their configuration, appearance, and the associated degree of clarity of the user interface.

It is difficult to choose the best programs because it always depends on the specific requirements of the user and how much he willed to invest.

If the photo management is not only important for the user as well the advanced editor, he should think about the appropriateness of the Adobe Photoshop. If it is for the user more important the photo management than the extensive editing possibilities, it will be good way for the Zoner Photo Studio. Undemanding Users will welcome the value of the Picasa. This program is clearly and simplicity.

Each program has its customers. Adobe Photoshop and Zoner Photo Studio offer some trial versions, which the user can learn more about it, to try it and see what it really suits him.

13 PŘÍLOHY

Přiložené DVD obsahuje následující materiály:

- 1 Bakalářská práce ve formátu docx
- 2 Bakalářská práce ve formátu pdf
- 3 Exportované webové galerie
- 4 Screenshoty použité v dokumentu
- 5 Tabulka ve formátu xlsx
- 6 Ukázková sada fotografií před úpravou
- 7 Ukázková sada fotografií po úpravě